Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК. СУБОТА, 2-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, SEPTEMBER 2, 1978 No. 188. VOL. LXXXV

ЗАПОВІДАЮТЬ ПЕРШУ КОНФЕРЕНЦІЮ СЕНЬЙОРІВ ЕТНІЧНИХ ГРУП СТЕЙТУ ІЛЛИНОЙ

Чікаго. — Департамент для старших осіб стейту Іллиной та заступник губернатора проголошують спонзорування дводенної Конференції етнічних сеньйорів, яка відбудеться 6-го і 7-го вересня 1978 р. в годинах від 9-ої до 4-ої в забудуваннях університету Іллиной, Сіркл, Кемпус 750 Савт Гальстед, Чікаго, Ілл., — інформує п. Лев Казанівський, координатор Проєкту опіки над етнічними сеньйорами при Департаменті для старших віком стейту Іллиной.

Це перша того роду конференція у стейті Іллиной призначена для познайомлення сеньйорів етнічних груп з різними належними їм допомогами, які часто невикористані з причини мовних труднощів.

Конференцію підготовляють та координують: Проєкт опіки над сеньйорами етнічних груп, Іллинойський Департамент для старших осіб та Бюро заступника губернатора.

Остат[illegible] плян конференц[illegible]є двадцять до[illegible] які включно із запитами займуть 71 годину часу. Для кращого порозуміння, матеріяли для кожної доповіді виготовляють для всіх етнічних груп в їх рідній мові.

Крім доповідей призначено чотири години на пропозиції, свідчення чи постуляти, щоби дати змогу сеньйорам представити болючі місцеві проблеми своїх спільнот.

Плянування конференції в повному ході. Віста, добровольці та громадські провідники, які працюють як дорадники для Проєкту опіки над етнічними сеньйорами, закінчують устійнювати програму конференції.

Зголошення і вступ на конференцію безкоштовні.

Дводенні доповіді будуть вияснювати такі теми як: „Соціяльне Забезпечення", „Додаткові соціяльні допомоги", „Медична опіка", „Харчові картки", „Публічна опіка", „Медична допомога", „Алькоголізм", „Психічне здоров'я", „Превенційна медицина", „Гігієна", „Закон про громадянство", „Харчування", „Приватні лікарні", „Доми з доглядальницями", „Знижка реальностевих податків", „Завіщання", „Транспортація", „Харчові кооперативи", „Опіка над жертвами злочинности", „Закон відносно праці", „Ремонт і утримання будинків", „Мобілізація грошевих засобів", „Гри і розваги для сеньйорів".

Прохається сеньйорів зголошувати свою участь на згадані доповіді та письмові домагання у інж. Юрія Дачишина та д-ра Павла Турули в залі Українського Народного Союзу щоденно крім, субот та неділь, від год. 12-ої до 1-ої;

в Бюрах „Самопомочі" щоденно, крім понеділків, п'ятниць і неділь від 10-ої до 1-ої, тел. 489-0520;

в домівці УККА — тел. 252-1228, кожного понеділка від 12-ої до 4-ої.

Новообраний Папа признає недосвідченість у керуванні церковним урядом

Рим. — Пресове агентство Ройтерс інформує, що вчора Папа Іван Павло І-ий, промовляючи до понад сточленної Священної Кардинальської Колегії, признав свою недосвідченість у керуванні центральним церковним урядом, водночас пообіцявши тісну співпрацю з кардиналами. Папа сказав, що цінитиме поради і вказівки голів Ватиканських департаментів, що їх він переобрав два дні після його інсталяції на папський престіл, підкресливши: „Передусім ми рахуємо на допомогу тих кардиналів, які залишаться з нами у Святому Місті, очолюючи департаменти, які становлять Римську Курію. У його промові, однак, не було провідної думки, яка пояснювала б головні напрямні майбутньої церковної політики. Натомість Папа наголосив важливість єдности Католицької Церкви, заявляючи, що він докладе всіх зусиль, щоб боронити і зміцнювати її. Під час промови в його словах пробивалась та ж сама нотка покори, як тоді, коли він вперше появився на бальконі базиліки св. Петра перед зібраним народом.

Покищо єдиною зміною, що появилась у перших починах Папи, є зменшення величности коронаційних церемоніялів на більш скромні, з виключенням потрійної корони, лектики тощо. Майстром церемоніялів під час врочистої Служби Божої, яку 3-го вересня відправлятиме Папа Іван Павло, буде монсеньйор Вірфіліо Ное. У цьому дні президенти, королі, королеви та інші високі чиновники, представники 100 національностей братимуть участь у церемонії. Поміж ними буде король Еспанії Хуан Карльос з дружиною Софією, король Бодуїн і королева Фабіоля з Бельгії, президент Австрії Рудольф Кіршлеґер. Америку репрезентуватиме віцепрезидент Мондейл, Канаду — прем'єр-міністер П'єр Трудо, а Францію — прем'єр-міністер Раймонд Барре. Ватиканські пресові джерела подають, що делеґації з комуністичної Польщі та Мадярщини також братимуть участь.

Загострюється конфлікт поміж Китаєм і В'єтнамом

Токіо. — В'єтнамське міністерство закордонних справ у своїй заяві обвинувачує Пекін у „кримінальних вчинках" на в'єтнамсько-китайському кордоні, де в останній прикордонній сутичці загинуло кільканадцять осіб та багато було поранених. Обидві сторони обвинувачують одна одну за цю криваву сутичку.

Заява в'єтнамського міністерства перестерігає Китай проти дальших провокацій та заперечує твердження Пекіну, що, мовляв, в'єтнамська військова частина, в кількости 400 осіб, окупувала кусник китайської території.

Пекін, з другого боку, обвинувачує В'єтнам у терорі проти китайського населення в В'єтнамі та накладає повну відповідальність за прикордонний інцидент.

ВАЛЬДГАЙМ ПРОПОНУЄ ВИСИЛКУ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ОН ДО НАМІБІЇ

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм запропонував в середу, 30-го червня ц. р., вислати до Намібії (Південно-[illegible]хідня Африка) військові частини ОН на час поступового передання влади в руки чорної більшости і встановлення самостійности Намібії, щоб таким чином оминути кровопролиття між чорним і білим населенням та між поодинокими ревалізуючими групами недосвічених політичних груп. Крім 7.500 військовиків, Вальдгайм пропонує також вислати до Намібії 1.200 цивільних спеціялістів різних ділянок, які допомогли б місцевому населенню справно перебрати владу в свої руки. Ці цивільні дорадники рівночасно наглядали б за перебігом виборів у цій колишній німецькій колонії, якою тепер адмініструє Південна Африка, в противагу до резолюції ОН, яка рекомендувала ще в 1975 р. передати владу чорній більшості.

У своєму звідомленні Раді Безпеки ОН Вальдгайм стверджує, що така акція коштувала б приблизно 300 мільйонів долярів. Рада Безпеки збереться на своє засідання на слідуючий тиждень, щоб обміркувати пропозицію генерального секретаря, базовану на особистих спостереженнях репрезентанта Вальдгайма, Мартітті Атісарі, який відбув поїздку до африканських країн на початку серпня ц. р. Вальдгайм вважає, що проволікання цієї справи Радою Безпеки може значно пошкодити справі самостійности і переданні влади в руки автохтонів. Дата виборів в Намібії була б назначена тоді, як Рада Безпеки прийме пропозицію про висилку війська і цивільних дорадників.

Намібія, яка дорівнює територіяльно Франції й Італії разом беручи, є дуже багатою в мінеральні копалини і тому Південна Африка не хотіла ніяк погодитися на відсепарування тієї території та створення там самостійної держави. Погодження наступило однак багато пізніше у висліді морального тиску членських держав ОН і відкритої боротьби, яку веде Народна Організація (СВАПО).

Картер вагається вживати американське військо для ґарантії миру на Близькому Сході

Вашінгтон. — З приводу наради президента Картера з єгипетським президентом Анвар ель-Садатом та ізраїльським прем'єром Менахемом Беґіном у Кемп Дейвіді, яка розпочнеться 5-го вересня ц. р., поширюються різні звідомлення про можливості використання американських військ для збереження миру на Близькому Сході. Картер, відповідаючи на запити кореспондентів у цій справі, заявив, що він „неохоче зробив би це", але це питання може бути предметом обговорення на нарадах в Кемп Дейвіді.

Одначе пресовий секретар Білого Дому Джоді Повел у короткій заяві до преси поінформував, що вживання американського війська це лише формальність у цьому моменті, бо „узагальнюючи це питання — американська присутність завжди була там". Повел відмовився точніше з'ясувати це твердження.

Газета „Вашінгтон Пост" пише, покликаючись на урядове джерело, що дорадники Картера розглядають можливість установлення американської летунської бази на Сінайському півострові та відправлення туди війська. Ізраїльські урядові кола прийняли цю вістку дуже стримано, проте вони вважають, що створення летунської бази на Сінайському півострові є „дуже життєздатною можливістю". Ці ж джерела твердили, що американські частини, особливо на Західньому березі річки Йордан, не можуть замінити ізраїльське військо.

Становище єгипетського президента в цій справі невідоме, але єгипетський плян, що складається з шести пунктів, пропонує відтягнення всіх ізраїльських частин з окупованої Ізраїлем території.

СССР ВИДАЄ 36 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ БІЛЬШЕ НА ОЗБРОЄННЯ ЯК ЗСА

Вашінґтон. — Аґенція ЗСА для контролі роззброєння інформує, що Совєтський Союз видає на озброєння 36 більйонів долярів більше від З'єднаних Стейтів Америки. В 1976 р. совєти видали на модернізацію своєї армії і доповнення зброєнь 127 більйонів долярів; ЗСА тільки 91 більйон. Речник аґенції Едвард Файсед заявив, що ЗСА покищо користуються цифрами з 1976 р., але відмітив, що згідно з інформаціями західніх розвідчих аґенцій перегони в озброєнні тривають і совєтські витрати кожного року збільшуються. Обидві надпотуги разом витрачають на озброєння приблизно 400 більйонів долярів річно. Третя країна, яка видає найбільше грошей на озброєння, є Китайська Народна Республіка, яка витрачає 34,4 більйона долярів, а потім слідують Західня Німеччина (16 більйонів), Франція (14,2 більйона) і Велика Британія (12,6 більйона).

Сенатор Беррі Ґолдвотер, який довго змагається за збільшення оборонного бюджету, заявив, що він дуже затурбований такою вісткою, бо ЗСА, як виглядає зі звіту, дали себе зіпхати на друге місце і дозволили Совєтському Союзові вирости у велику мілітарну потугу. Кільканадцять років тому, заявив Ґолдвотер, ЗСА перевищували СССР в континентальних ракетах приблизно на 200, а тепер відстають на 400; в підводних човнах ЗСА мали перевагу на 600, а тепер відстають на 150. Так приблизно виглядає справа і в інших родах зброї, а також в летунстві і морській фльоті. Сенатор Ґолдвотер домагався від обидвох палат Конґресу перевірки цієї справи, щоб допомогти Адміністрації вдержати військову рівновагу ЗСА.

Гуа продовжує розмови з шахом Ірану, Москва не припиняє своїх нападів на Китай

Шах Ірану Могаммед Реза Паглеві вітає прем'єра КНР Гуа Куо-фенґа.

Теґран, Іран. — Аґенство ЮПІ інформує, що голова китайської Комуністичної партії і прем'єр уряду Китайської Народної Республіки Гуа Куо-фенґ, який після успішних відвидин в Румунії і Югославії прибув у вівторок, 29-го серпня, до Ірану, продовжує переговори з шахом Могаммедом Реза Паглеві, членами його уряду і численними дорадниками Шаха, які інтенсивно працюють над випрацюванням пляну співпраці між обома країнами та над змістом спільного комунікату й іншими документами, що їх мають намір підписати шах Паглеві і прем'єр Гуа ще перед від'їздом китайської делеґації до Пекіну. Помимо того, що Гуа і Шах не критикують публічно Совєтського Союзу, московська преса і радіо не перестають вести кампанії проти Гуа, називаючи його европейську подорож „злонаміреним актом", метою якого є „розпалювати ворожнечу між народами" і провокувати їх до воєнних дій, які можуть дуже легко допровадити до Третьої світової війни. Московське радіо закинуло урядові Китайської Народної Республіки, що він зацікавлений воєнними портами в Ірані і нафтою, а зокрема модерними машинами, при допомозі яких можна більш ефективно видобувати нафту. В середу, 30-го серпня ц.р., „Літературная Газета" розпочала нову атаку на Гуа і політику Китаю, кажучи, що шукання зв'язків Китаю з европейськими країнами є цілком нормальним процесом дипломатичного розвитку, якщоб китайські керівники не ставили собі цілей, які суперечать загальним напрямним політики европейських держав: „розпалювання ворожнечі", наставлювання одних народів проти других з метою „підірвати політику детанту і зруйнувати надії Европи на мир". „Літературная Газета" далі стверджує, що побічною метою китайських „воєначальників" є довести до ворожнечі між соціялістичними і капіталістичними країнами.

Не зважаючи на совєтську критику Китаю і його політики, Гуа зберігає спокій і крім першого дня, де він критикував гегемоністів, засуджував агресію і агресорів, більше не повертається до цієї теми в розмові з Шахом. Політичні спостерігачі сподіваються, що в спільному комунікаті знову буде підкреслена загроза, яку несуть світові нові „соціялімперіялісти", але китайські політики, які супроводять Гуа в його европейській подорожі, відмовляються входити в розмови з кореспондентами на цю тему. Дипломатичні джерела стверджують, що Гуа і Шах, крім китайсько-іранських проблем, обговорили також справи тісно пов'язані з обороною Ірану і події в районі Перського Заливу, як також економічні справи, а зокрема збільшення торговельного обміну між обома країнами. Події в Афганістані були також темою довшої розмови Шаха з Гуа. Китайська делеґація плянує, після закінчення розмов в Ірані, відлетіти до Пекіну ще в кінці цього тижня.

ПЕРЕХОПИЛИ ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК ПОЛЬСЬКОЇ ЛІНІЇ І ВТЕКЛИ ДО ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ

Берлін. — Аґенство ЮПІ інформує, що мужчина із Східньої Німеччини, озброєний пістолею, перехопив пасажирський літак польської повітряної лінії ЛЬОТ, який летів з Ґданську до Східнього Берліну, і наказав пілотові осісти на летовищі Темпельгоф в Західньому Берліні. На літаку між 68-ма пасажирами знаходилась також дружина і дочка захоплювача літака, які зараз таки після приземлення попросили в представників ЗСА політичного азилю. Користаючи з такої небувалої нагоди, азилю в ЗСА попросили також інших 5-ох осіб. Чомусь не Польща, але Совєтський Союз змісця зажадав видачі не тільки перехоплювача літака, але також усіх тих осіб, які забажали залишитися на Заході, проголосивши, що він, СССР, перебирає на себе юрисдикцію над цією справою, що поставило Вашінгтон у дуже незручну ситуацію. Спочатку совєти домагалися, щоб американське військове командування не дозволило на посадку польського літака в Західньому Берліні, кажучи, що летовище Темпельгоф знаходиться у совєтському секторі поділеного Берліну. Речник військового командування заявив, що справу нових політичних втікачів передано до Державного департаменту для вирішення, бо між особами, які просять азилю, є також члени залоги літака ТУ-134, яких тепер допитують американські військові чинники. Усі вісім втікачів перебувають тепер під безпосереднім наглядом американської військової залоги, командантом якої є генерал-майор Калверт П. Бенедікт. Інших пасарижір, які знаходились на літаку, відіслано до Східньої Німеччини. Речники американської військової комендантури в Берліні стверджують, що це вже 10-ий випадок перелету втікачів літаком до Західнього Берліну від 1969 року.

ДЗВІН НА ТРИВОГУ

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО УКРАЇНСЬКИХ БАТЬКІВ

Серпень, 1978 р.

Дорога Пані,
Вельмишановний Пане:

Не читайте цього листа, якщо Ви саме кудись поспішаєте. Не читайте його теж, коли Ваша увага зайнята професійними чи домашніми турботами, або коли Вам сьогодні в чомусь не пощастило й у Вас поганий настрій. Відкладіть читання на вечір, коли проминув метушливий день, діти вже вгомонилися і сплять, а в хаті затишно і спокійно. Сядьте тоді, Панство, обоє і прочитайте оці рядки. Це не чергове прохання до Вас про грошову пожертву. Це відзивається до Вас громадське сумління, яке вимагає Вашої неспішної, а поважної і глибокої застанови.

В чому справа? В НАЙВАЖЛИВІШОМУ: у нашому майбутньому, У ВАШИХ ДІТЯХ. Ви привели на світ своїх малят у країні небувалого в світі добробуту і повної свободи. Ви любите своїх дітей, піклуєтеся ними, оточуєте всякими вигодами, а рівночасно дбаєте про їхню освіту й виховання: вибираєте для них добру школу, вчите музики, посилаєте на балет, — а пам'ятаючи про своє українське походження, посилаєте їх теж до школи українознавства і вписуєте до Пласту, СУМ-у, чи ОДУМ-у. Чи можна вимагати від Вас іще чогось більше? Здавалося б, що ні, — а все таки можна і навіть конечно потрібно. ЧОГО САМЕ?

І Ви і ми всі не робимо всего, що можна і що треба, для збереження УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Не обдурюймо себе самі й не даваймо обдурити себе іншим, — мовляв — мова не найважливіша річ, — без знання української мови можна теж бути патріотом своєї землі. Так говорять слабодухи, щоб виправдати своє каригідне занедбання, люди, яких діти вже втратили не тільки рідну мову, але й усякий зв'язок із українством. На кожному кроці стрічаємо таких „колишніх українців".

Скажете: атже ми посилаємо наших дітей до української школи, до молодіжних організацій. Ми платимо шкільні оплати, підпомагаємо організації молоді — там повинні навчити дітей по-українському говорити й думати. Ми, батьки, обоє важко працюємо на прожиток, у нас уже не вистачає ні часу, ні сили, ні енергії робити те, що повинна зробити школа й виховна організація.

Це правда і ні. Бо школа займається Вашими дітьми впродовж тільки 4-ох годин у тижні, а виховна організація всього одну чи дві години. Всю решту часу діти перебувають або серед чужих, або з Вами. Ані за чотири години в суботу, ані за дві години в часі тижня не можна зневтралізувати впливу чужого оточення, зокрема чужої мови. Школа й організація можуть допомогти дітям засвоїти рідну мову, але НАВЧИТИ і заставити ВЖИВАТИ її можуть тільки й одиноко БАТЬКИ в родинному домі. І від цього обов'язку не можна „викупитися" ні шкільними оплатами, ні пожертвами на потреби молодіжних організацій.

Чи це значить, що батьки — побіч усіх своїх трудних і численних зайнять — мають вести ще з дітьми лекції української мови? Зовсім ні. Правильної мови і граматики навчаться діти в школі. Дома, від батьків, вони повинні в першу чергу навчитися ШАНУВАТИ І ПОВАЖАТИ свою рідну мову, не вважати її другою, побічною, мало потрібною мовою, — а мовою, якою вони ОДИНОКО І ВИКЛЮЧНО порозуміваються з батьками і членами родини, а теж із товаришами і приятелями-українцями. ЦЬОГО МОЖНА ДОСЯГТИ, хоч — правда — з великим трудом. Бо так, як домашня праця доброї матері і дружини ніколи не кінчається, так само НІКОЛИ НЕ КІНЧАЄТЬСЯ постійна, трудна і вперта боротьба за українську розговірну мову в родині, яку мусять вести однозгідно й одностайно і батько і мати — і то на два фронти: з дітьми, які приносять чужину із школи і вулиці — і з самими собою, бо батьки теж виставлені на вплив оточення. Культурна і мовна чужина, що нас оточує, тисне на нас із усіх сторін немов вода морських глибин на занурений підводний човен. Якщо знайде в ньому найменшу щілинку, негайно силою втискається в неї, поширює її і грозить затопленням. Батьки мусять бути постійно чуйною залогою свого домашнього судна, вічно на сторожі перед небезпекою.

Та найважливішим засобом є особистий добрий приклад батьків:

- *говоріть між собою і з дітьми виключно по-українськи;*
- *не мішайте чужих слів до української мови; наша мова багата;*
- *якщо приймаєте у себе гостей-українців, говоріть із ними виключно українською мовою і вимагайте цього від Ваших гостей. У ВАШІЙ ХАТІ ВАША ПРАВДА і така вимога не може образити гостей;*
- *не ходіть з дітьми у відвідини до знайомих українців, що перейшли вже на чужу розговірну мову;*
- *читайте самі і заставляйте дітей читати українські книжки й журнали.*

Ми розуміємо, що легше приписати рецепту, чим приймати ліки, легше радити, чим пораду виконувати. Але тут ідеться про справу незвичайної ваги: особи й установи, які слідкують за нашим громадським життям, з острахом стверджують щораз швидше завмирання української розговірної мови в наших родинах. Якщо мовна асиміляція піде дальше таким темпом, то ми в короткому часі перестанемо існувати в цій країні як окрема мовна ґрупа. УКРАЇНСЬКА МОВА ВМРЕ НА НАШИХ ОЧАХ, ще заки діти наші доростуть, щоб могти користати з наукових інститутів, які для них творимо.

Б'ЄМО У ДЗВІН НА ТРИВОГУ. Багато з нас сьогодні є в положенні отих братів незрячих, до яких великий Шевченко звертався словами: „схаменіться, будьте люди". Кличемо Вас до трудного й відповідального діла у Ваших домах і до співпраці з нами поза Вашими хатами. Слідкуйте за статтями на цю тему в пресі, а в першу чергу: ВСІ РАЗОМ постановім боротьбу із лихом.

ЦЕНТРАЛЯ ОПІКУНІВ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ШКІЛЬНА РАДА УККА

Щоб нашому роду не було переводу! На початку нового шкільного року пам'ятайте самі та пригадайте іншим: українські діти до українських шкіл!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пропаганда і дійсність

Недавно департамент сільського господарства З'єднаних Стейтів Америки опублікував свою оцінку цьогорічного врожаю в Совєтському Союзі, який, на думку американських фахівців, становитиме 225 мільйонів, а за несприятливої погоди 185 мільйонів тонн зерна. Очевидно, американські прогнози базовані на даних з червня ц.р. і вони не конче віддзеркалюють правдивий стан у сільському господарстві СССР, бо, наприклад, західні спеціялісти в 1975 р. заповідали, що СССР збере 200 мільйонів, а зібрав тільки 140 мільйонів тонн. В „соціялістичній" бо системі на врожай впливають цілий ряд інших чинників, а не тільки стан на полях. Наприклад, низька кваліфікація, робочої сили, зумисний бойкот, погане магазинування, довіз збіжжя до збірних пунктів, на яке самі совєти відраховують аж 3 відсотків збору, що його недбалі водії гублять по дорозі, слабеньке матеріяльне зацікавлення збором колгоспників і тих, що їх режим заставляє збирати збіжжя, а вкінці дуже неефективне керівництво збором врожаю, про що дуже часто говориться на сторінках совєтської преси і закликається до „підвищення чуйности" партійних наганячів і наставників, усе це можна б там також зарахувати до „погоди".

До речі, кризове становище у сільському господарстві СССР було недавно темою нарад в ЦК КПСС, на якому, як і попередніми роками, Леонід Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, виголосив довжелезну промову, в якій він спочатку хвалив досягнення совєтського сільського господарства за часів його владування, але потім мусів таки признатись до „недоліків" і картати тих, які безпосередньо відповідають за сільське господарство, хоч, як відомо, у тому не винні люди, а винна система і Політбюро, яке накидає цю систему народам СССР. У висліді нарад ЦК КПСС совєтські сільськогосподарські пляновики бундючно заповіли, що СССР, починаючи з 1979 р., збиратиме пересічно 243 мільйони тонн зерна кожного року, тобто на 15 відсотків більше, як дотепер; плянується також інтенсифікація продукції. У зв'язку з цим передбачуваним „збільшенням" збору, Брежнєв приобіцяв населенню, а головно колгоспам, що починаючи з 1-го січня 1979 р. державні закупні ціни на сільськогосподарські продукти будуть збільшені, щоб таким чином забезпечити за сільським господарством більші прибутки. Щоб задержати колгоспників і їхніх дітей на селі, совєтський верховода обіцяв їм підвишку пенсій, поширення будівництва та всякі інші „пільги", а при тому признався публічно, що великою допомогою для сільського господарства СССР є так звані присадибні землі, які за його словами вирощують 27 відсотків всієї городини, 30 відсотків м'яса і молока, 37 відсотків яєць, 62 відсотки картопель і велику частину овочів.

Совєтські дуже оптимістичні передбачування є без сумніву суцільною пропагандою і дуже далекі від справжньої дійсности. З інформацій міжнародної преси і звітів численних фахівців, які вивчають сільськогосподарську проблему в СССР відомо, що побіч національностевих проблем і боротьби з дисидентами, черговими совєтськими труднощами є власне сільське господарство і економіка взагалі, а також величезні задовження СССР перед Заходом, які сягають понад 40 мільярдів долярів. А втім, американські і західньонімецькі фахівці стверджують, що навіть якщо совєти зберуть 225 мільйонів тонн зерна в 1978 році, то ця кількість ніяк не забезпечить населення СССР і не розв'яже зернової проблеми, а це в свою чергу сильно відіб'ється на загальному бюджеті СССР, бо совєтські диктатори будуть змушені „латати діри" закупом великої кількости зерна за кордоном, зокрема в ЗСА і Канаді, і тим самим достосовувати свою політику до вимог економіки.

Очевидно, що про ці речі мовчить совєтська пропаганда, але вона ніколи не мала нічого спільного з дійсністю.

Василь Федорончук

ЖОВТА СТІНА ПРОТИ МОСКВИ

Після довголітніх нелегких переговорів 12 серпня ц.р. у Пекіні укладено мирний договір (і дружби) між Китаєм і Японією. На церемонії підписання договору були присутні два найвищі китайські лідери — прем'єр-міністер і голова партії Гуа Куо-фенг та його заступник Тенг Гсіяо-пінг. Документ підписали міністри закордонних справ двох країн: Гуанг Гуа від імені Китаю і Сунао Сонода від імені Японії.

Укладення договору, не зважаючи на затяті спроби залякування і роздратовані протести СССР, глибоко змінює геополітичну панораму Азії й також світу. Договір не тільки санкціонує, вперше в цьому столітті, приязнь між двома „велетнями" Сходу — найбільш заселеною і найбагатшою країною Азії — але санкціонує її з виразною метою оборони від СССР і має також за наслідок прискорити з цією самою метою зближення Китаю до ЗСА, явище, ознаки якого вже виявляються.

Переговори почав був п'ять років тому далекоглядний Чю Ен-ляї, але ще донедавна їх позитивне завершення здавалося дуже далеким з причин японського бажання зберегти, як кардинальний принцип закордонної політики, абсолютну рівновіддаленість й невтральність між Токіо й Москвою з одного боку, і між Токіо й Пекіном, так само як між Токіо й Вашінгтоном, з другого. Однак цей принцип поволі підточили три фактори: 1) політика безперервного військового зміцнення СССР на всіх фронтах, що зробила чутливим не лише Китай, але й Японію на небезпеку совєтської агресії; 2) послаблення американської „присутности" в Азії, символізоване сповіщеним наміром адміністрації Картера відкликати війська з Південної Кореї; 3) сильна дипломатична кампанія, яку почав Китай, щоб уникнути своєї світової ізоляції.

Оборонний характер у відношенні до СССР, який надає договорові його справжню суть, висловлює так св. „антигегемонна клявзуля", себто стаття 2, котра каже: „Договірні сторони заявляють, що жадна з них не добиватиметься гегемонії в азійсько-тихоокеанському районі або в будь-якому іншому районі світу і що обидві опиратимуться зусиллям будь-якої іншої країни або групи країн, щоб накинути подібну гегемонію". Цю клявзулю, котрої від початку домагався, з виразним антисовєтським унапрямленням, Чю Ен-ляї, яку потім невтомно захищали китайці проти заперечень Токіо, врешті прийняла Японія, навіть без тих зм'якшень тону, що в деяких фазах переговорів були взяті до уваги.

Еволюція японської постави розвивалася паралельно з еволюцією внутрішньої політики Японії, де ліберально-демократична партія прем'єр-міністра Фукуди поступово наблизилася до позицій інших важливих політичних угруповань, котрі бачать в імперіялістичній політиці Москви головну загрозу для майбутности Японії. Примару спроби „фінляндизації" Японії з боку СССР викликали величезне зміцнення, особливо морське, СССР на Далекому Сході й совєтське намагання в Африці та деінде опанувати енергетичні шляхи й ринки та шляхи незамінних сирівців, від яких залежить економічне пережиття Японії. Совєтські спроби перешкодити укладенню китайсько-японського договору шляхом залякування, не вгамували побоювання японців, ані не зменшили їхній антисовєтський ресантимент, підсилюваний постійною відмовою Москви повернути північні острови, свавільно окуповані нею після Другої світової війни.

На японське побоювання супроти московсько-совєтською експансіонізму вказує відкрита дискусія, яка відбувається в Японії про доречність забезпечити країну військовим апаратом, відповідним до її стану великої економічної потуги, модифікуючи конституцію, яка забороняє втримування збройних сил крім тих, що неухильно потрібні для оборони публічного порядку. Озброєння Японії стає неминучим, відколи американський відхід з південно-східньої Азії викликав також у Японії сумніви щодо автоматичного функціонування атомової парасолі ЗСА.

Щоб дійти до дуже бажаного здійснення „антигегемонного фронту" з Японією, Китай мусів зректися обумовлювання угоди домаганнями щодо Формози, бо одною з перешкод для договору було рішення Японії не наразити на небезпеку свої широкі економічні й торговельні стосунки з островом. Такий хід справ сприяв, очевидно, одночасному зближенню між Китаєм і ЗСА. Кілька днів до укладення договору державний секретар Венс улаштував у Вашінгтоні з великою реклямою розкішний прийом для китайського представника Чяї Тсе-мінга, котрий після мало не десятимісячної відсутности відкрив „майже посольство" Китаю в американській столиці, і подія включається в прискорення дипломатичних стосунків, заініційоване недавньою візитою Збігнєва Бжезіньского в Пекіні. Не зважаючи, отже, на його погрози, СССР опинився перед збіжною китайсько-японською і китайсько-американською ініціятивою, скерованою виразно на стримування його агресивного експансіонізму.

Історичне значення китайсько-японського договору збільшує факт, що його доповнює важлива торговельна угода, заключена нещодавно між двома країнами, на підставі якої Китай візьме ймовірно цього року перше місце імпортера сталі з Японії, місце, що його дотепер займали ЗСА. Інша угода, укладена напочатку біжучого року, передбачає широкомаштабний обмін китайського вугілля й нафти в заміну за японські технологічні вироби і промислові устаткування.

Евразійський стратегічний задум

Китайсько-японський договір можна порівняти з французько-німецьким примиренням: як з точки зору історичних аналогій, так і тому, що обидві події сталися під тиском спільної загрози. Нормалізація стосунків між двома країнами є довершена. Японське прийняття „клявзулі проти гегемонії" означає істотну згоду Японії на основний китайський задум, який прагнув спільної позиції двох найбільших потуг східньої Азії проти експансії московсько-совєтського імперіялізму. Зі ствердження, що Китай й Японія є проти гегемонії „в усіх інших частинах світу" крім проти „гегемонії в Азії", виникає ясно, що єдина гегемонна політика на азійському континенті (після відступу американців з Індокитаю) це політика Москви, так само як виходить ясно, що СССР є нині єдиною потугою, котра змагає до гегемонії над цілим світом.

Це офіційна теза Пекіну від принаймні чотирьох років і хто, як у цьому випадку Японія, підписує з китайцями спільний документ, знає, яке значення вони дають словам. Тенг Гсіяо-пінг сформулював у 1974 році теорію „Трьох світів", на підставі якої сучасний „Третій світ" мусить співпрацювати з країнами „Заходу" (Захід, який включає Японію) проти єдиної експансіоністичної суперпотуги з двох: СССР, Гуа Куо-фенг особисто висунув нещодавно формулу „можливо якнайширшого об'єднаного фронту проти гегемонізму". Офіційний орган китайського міністерства військових справ напочатку серпня ц.р. підтвердив зобов'язання Пекіну „підтримувати народи в будь-якій країні, на яку СССР поширить свою загрозу, піддержувати їх в їхній рішучій боротьбі й відрізати щупальці агресора".

Це дуже зобов'язуючі висловлення, за якими йдуть факти, з яких нагадаємо деякі: підтримка для Заїру проти совєтсько-кубинсько-ангольської загрози; зміцнення стосунків із Сомалією проти сателітизованої Москвою Етіопії; „відкриття" в бік поміркованих країн Середнього Сходу й арабського світу взагалі, що його санкціонувала коротка візита Гуа Куо-фенга в Тегержані, метою якої, між іншим, було підтримати розхитаний Іран проти сателітизованого Совєтським Союзом, шляхом недавнього державного перевороту, Афганістану; напруження з В'єтнамом, пов'язане з опором небезпеці со-

(Закінчення на ст. 5-ій)

Михайло Кушнір

МОСКОВСЬКИЙ „ГУМАНІЗМ"

I

Кожному видно, що міжнародні події розгортаються одночасно на кількох плятформах. Першою плятформою є та, яка виявляється в часописних звідомленнях про сесії парляментів, рішення урядів, дипломатичні акції і міжнародні конференції. Ця плятформа найбільш очевидна, але водночас і найменш важлива. Коли політики важливих держав надають їй такого великого значення, то це тому, що вони хочуть шляхом заходів на тій площині вплинути на елементи, які дійсно рішають про хід історії. А ті елементи містяться на глибших плятформах, невидних і добре оберіганих від стороннього ока.

На міжнародних конференціях, де зустрічались представники західнього й комуністичного світу, важливим було не так те, що було сказане й вирішене, як те, виразом чого були ті конференції: їх істотний сенс, причина, яка їх викликала, осередок який їх заініціював, або вислід, що його властивий ініціятор осягнув.

Протягом останніх п'ятнадцятьох років дійсним спричинником цілого ряду міжнародних конференцій були большевики. Формальна ініціятива виходила деколи від західніх держав, але не вони їх викликали. Большевики прийшли до висновку, що такі конференції потрібні їм, як знаряддя для найбільш засадничих посунень, — тих, яких не видно на поверхні, які заховані на глибоких плятформах, але які в дійсності мають бути рушійною силою міжнародної політики.

Оцінюючи світову ситуацію в можливо найпростіших категоріях, можна сказати, що саме тепер почався період повного зредукування маневрового передпілля. Правда, побіч дрібних південно-азійських теренів відкрилися велетенські африканські обшири, де „визвольні армії" можуть анектувати ще для Москви ті чи інші шматки землі, але в сумі обидва противні табори, як два змагуни, безпосередньо охопилися і знають, що кожний наступний рух — це момент вирішальної рунди. Для обох політичних бльоків наступний крок може бути війною, в якій мусітиме відіграти свою ролю атомово-воднева бомба й всі інші роди модерної зброї.

Москва хоче нових здобичей („поширення революції на цілий світ"), але не хоче їх шляхом війни. Незалежно від нехіті ризикувати війною, вона не хоче тих здобичей у вигляді згарищ і спопелілого побойовища. Але, з другого боку, безрух не приносить жадної користи, навіть перекреслює надії на її прихід. Користь може принести щойно відскок від противника, коли знову можна діяти з деякої віддалі. Отже, всіма теперішніми заходами Москва намагається здобути свободу рухів.

Головний політичний зміст сучасної ситуації зосереджується у відповіді на питання: в якій формі Москва хоче привернути собі свободу маневрування?

Різниця між концепцією Сталіна і концепцією Брежнєва полягає не в цілі а в методі. Отже, не мають рації ті політики, які доказують, що в комунізмі виникли засадничі зміни, бо залишилася в ньому та сама ціль: — опанувати цілий світ. Натомість є безсумнівним, що в комуністичному таборі відбулася ґвалтовна боротьба за зміну способів опанування світу. В політичних оцінках державні мужі Заходу цю кількісну різницю прийняли за якісну різницю, і таким чином, в наслідок незрозуміння істоти речі, спричинити необчислимі лиха.

Сталін, стосуючи методу нагромаджування совєтської сили, методу безпосереднього тиску, масового винищування і противників і щільної ізоляції, хотів стосувати її, і після закінчення Другої світової війни, коли проблема здобуття світу стала перед Москвою, як безпосередня проблема. Сталінська система втримування спосности совєтського бльоку виявилася, на основі досвіду, корисного для московської імперії. Вона викликала тільки один негативний наслідок: вона надто очевидно перечила декляративним, пропаґандивним гаслам комунізму, як „надії світу".

Група провідних комуністів зрозуміла, що „надія світу", виступаючи в постаті кривавого ката з НКВД, може посуватися переможно тільки до певних меж, до тих, від яких починається вже стрижень західнього світу. Сталінська концепція засновувалася на втримуванні в залізних кліщах вже опанованих країн і ступневому прилучуванні нових теренів. Наступники Сталіна зрозуміли, що сталінською методою можна здобувати терени більш-менш байдужі для Заходу, але вона не принесе успіху в упромисловлених країнах з високою технічною організацією, які розпоряджають атомовою зброєю. То ж для комуністичних провідників найбільшою журбою є тепер устійнення шляхів і форм для майбутнього розгортання „революції".

Для підтвердження ходу міркувань корисно зацитувати кілька фраґментів із таких теоретично- ідеологічних комуністичних видань останніх трьох років, як: а). „Стенограммы лекций Всесоюзного общества по распространению политических и научных знаний" — серия международная; б). „Вестник Московского университета" — серия философии; журналы; в). „Мировая экономика и международные отношения"; г). „Соціялістична Культура".

(Далі буде)

З НАШИХ БУДНІВ

НА СВЯТО ПРАЦІ

Колись, бувало, ви очікували цього довгого кінця тижня, ніби Божого змилування. А ще коли у вас була своя хатина на селі, чи дімочок на передмісті, то і поготів! Справді, за три дні свят можна було багато дечого зробити коло хати: і траву на подвір'ї покосити, і двері до гаражу помалювати, і на даху діри полатати, чи якийсь інший ремонт — ад гок — вчинити. А при цьому завжди знайшлася нагода з кумом на рибку вискочити надосвітку, чи в неділю, по церкві, поїхати з парадою до Українського села на пікнік, — тоді, в тих часах, фестивалів ще не бувало.

По жіночій часті, дружина теж мала повні руки роботи, а найбільше того варення, смаження і маринування плодів свого власного городу. Правда, діти ніби щось-там їй допомагали, але більше заваджали і безпощадно товкли скляні баньки, що їх і так завжди було замало. Запашні аромати соків, повидл та всяких конфітур розносилися милями довкола! Господар дому до тієї лябораторії не мав приступу, хоч, правда, час від часу цікавився, як проходить процес ферментування настойки на вишнях або черешнях...

А знадвору лунав безперестанку дзвінкий дитячий сміх і гармидер! Чого вже вони не вигадували, ці малі гицлі, яких забав не пробували!.. І в м'яча гралися, що звався тут бейсболом, а нагадував крайову „кічку", і собаку купали в кориті, і на байсикликах переганялися, і на гойдалках летіли в повітря, — високо, трохи не під саме небо!

...Аж ось пройшли роки і проминула — не знати коли і як, половина життя на цій землі Вашінґтона, і з ясної столиці прийшло урядове письмо, що тато з мамою вже працювати не мусять і не потребують, бо вони — пенсіонери. Тепер у них Свято Праці кожного дня і вони щодень можуть собі спокійно підстригати травичку на подвір'ї, чи малювати двері до гаражу, чи варити всякі смачні соки та варення...

Та чогось аж до болю бракує на цьому етапі спокійного смеркання — золотої осені їх життя: бракує сріблисто-золотистого дитячого сміху і гамору, що вривався колись знадвору, через двері і вікна, до їх, порожньої — тепер — хати.

Ікер

 Яр. Рудницький

НА КОНҐРЕСІ В УПСАЛІ Р.Б. 1978

Упсаля нагадувала мені цим разом Стрий. Так як у Стрию, так і тут, усе починалося від залізничної станції, віддаленої яких 75 кілометрів від Стокгольму (ніби Львова), а кінчалося коло церкви, тобто успальської старовинної катедри — „на середині міста". А тут і все життя: і ринок, і банки, і приходство, і міська управа, і публічна бібліотека, мистецька ґалерія, й трохи збоку „шікгус", ніби по-стрийському — шпиталь. Найважливіша (принайменше для мене) установа „на майдані коло церкви" був успальський університет, що в 1977 р. відсвяткував своє п'ятсотліття. І хоч у Стрию моїм університетом був в 1922-1929 рр. „утраквістичний відділ" головної гімназії „з рускім єнзикєм викладовим", то, проте, пам'ять про цю установу збереглася в мене хороша, як про перший мій життєвий університет, в якому деякі професори були на високошкільному рівні й шкода, що не могли викладати на одному з тодішніх університетів в краю, чи заграницею...

Упсальський університет напитав собі в 1978 р. біди: на закінчення ювілейних святкувань 1477-1977 він був господарем іх Світового Конгресу Соціології згідно з рішенням Міжнародної Соціологічної Асоціяції з 1974 р., коли то відбувся VIII конгрес у торонтському університеті. З'їхалося до Упсалі яких чотири тисячі учасників і ані університет, ані місто не могло собі дати ради з їхнім приміщенням і задоволенням розманіжених комфортами попередніх конґресів гостей. (Уявімо собі в Стрию наїзд такої орди вчених!). Все ж місцевий організаційний комітет доклав усіх зусиль, щоб дорости до завдання. Насамперед змобілізовано всі місцеві готелі на час 14-19-го серпня, а крім цього, забезпечено конґресистам студентські дорміторії. Хто хотів, міг жити в люксусових готелях у Стокгольмі й „доїздити" до Упсалі щодня, приблизно так, як колись наші колеги з Верчан, чи Синявідська Вижного й Нижного (півгодини їзди) до Стрия.

Сам конгрес проходив у формі 4 пленарних сесій (на першій, інавґураційній, виступали Гоголівські „важні лиця"), а там 17 „працівних груп", 12 симпозіюмів, 14 спеціяльних сесій, організованих окремими міжнародними асоціяціями, 26 груп „ад гок", 34 науково-дослідчих комітетів та 1 сесія „координаційного комітету". Таку велику кількість зібрань тяжко було примістити в будинку університету й тут зосереджено тільки найважливіші функції конгресу: бюра, пленарні сесії, пошту, реєстрації, туристику й зібрання керівних органів. Все інше розкидано по різних відділах і публічних установах, включно зі шпиталем. Власне міжнародному з'їздові соціолінгвістів (на який мене запрошено й на який я приїхав) приділено один шпитальний будинок і дві модерні великі авдиторії в будинку 70. Перебувши минулого року операцію, відбувши цього року З'їзд Українського Лікарського Товариства Північної Америки й прибувши до Успалі простудженим, я почувався непогано на соціолінгвістичних сесіях в упсальському „шікгузі". Присутність лікарів і усміхнено-соняшних медсестер настроювала оптимістично: „джаст ін кейс" (як казала колись у Манітобі одна з моїх студенток російської мови...). Прийшовши до першої авдиторії на доповіді про соціоекономічні фактори в відновленні занепалих мов, я проходив попри відставлене в кут ліжко з штучною лялькою-пацієнткою в ньому, завиненою в найрізніші бандажі й одіяла. „Хіба не вмерла з нудьги, слухаючи соціолінгвістів" — стрибнула мені перша думка на вид непорушної пацієнтки. Я ніжно й співчутливо погладив її (намальоване) личко й сів на вільне крісло при ліжку. Професорка з Дубліну (прізвища не пам'ятаю) читала доповідь про соціоекономічні основи відродження ірляндської мови. Доповідь була цікава й я аж двічі брав участь (своїм захриплим голосом) у дискусії. Опісля йшли за чергою інші доповіді. І ось перша несподіванка: проф. Ісаїв із Торонта, активний на конгресі в 1974 р., не приїхав до Упсалі. А там і друга прикра вістка: проф. Ст. Жак з Ванкуверу повідомляє, що не приїхала з Парижу д-р Ольга Вітошинська: чи я маю її доповідь, мовляв, інакше треба б її скреслити з програми. Я „пустив в рух" свій оптимізм.

— „Маю, маю, а властиво знаю цю доповідь, бо свого часу друкував її скорочено на сторінках „Слово на сторожі"" — відповів я.

Ми договорилися, що я „читатиму" цю доповідь у заступстві, а опісля матиму свою, що теж у програмі.

Так і сталося. Ціла сесія під керуванням проф. Ст. Жака відбулася в середу, 17. 8., по полудні в залі А „шікгузу" ч. 70. Я схарактеризував моделями становище української мови у Франції, її державну беззахисність і здання на „власні сили" — тобто на такі осередки її плекання, як родина, Церква, „рідна школа", культурні установи, преса й видання, молодечі організації тощо. Опісля торкнувся впливів французької мови на українську в ділянці фонетики й слівництва. Коли я закінчив, посипалися різні запити про це й те й у деяких випадках мені доводилося подавати адресу доповідачки, що може й не сподівалася такого відгуку на свою — несвою доповідь.

Моє особисте завдання було важче. Призначений „рапортером" на тему соціології білінґвізму, я не тільки мав подати свою думку про прислані на сесію доповіді, але й поставити й проаналізувати саму проблему, як науково-дискусійну концепцію. Я робив, що міг, щоб вив'язатися з накладеного завдання. Оперуючи моделями-формулами, я з'ясував важливість конституційно-леґальних провізій для мовно-етнічних меншин, настанови мовлян до ґльобального вжитку мови (не тільки на сцені!) та, врешті, схарактеризував соціолінґвістичні протидії проти лінґвіциду, в двомовних ситуаціях проти „переміни двомовного суспільства в одномовне" з затратою першої („рідної") мови. Дискусія після мого виступу була жива й продовжувалася опісля на коридорах і в приватних розмовах. Добре було, що я мав зі собою примірники „Лінґвіциду" (видання УТҐІ, 1976), то міг роздати кільканадцять примірників, привезених із Мюнхену: „А за решту вибачайте — говорив я зацікавленим — і повписуйте свої прізвища на листу, яку я передам УТҐІ для розсилки цієї публікації". Так вони й зробили і я повіз зі собою два листки з прізвищами й адресами до Мюнхену.

Мій „шпитальний оптимізм" на конґресі частково виправдався. Третього дня мого перебування в Упсалі „засяло сонце золоте", як колись у Стрию і допомогло антибіотиками вбити в мені заразні простуди. А там, відкіль не візьмись, появився на конгресі як гість д-р Юрій Борис із Стокгольму з метою інтерв'ю з совєтчиками для своєї більшої праці про будову совєтської й канадійської „націй". То-то радости було при зустрічі з єдиним земляком, з яким я познайомився вперше в Стокгольмі в 1957 р.! Як пізніш заявив один із голів сесій: Russians are not coming! Та й справді, на соціолінґвістичний з'їзд не прибув ніхто з СССР. Чому? Ніхто, навіть д-р Борис не міг пояснити. Ми разом відвідали кілька сесій, познайомилися з деякими учасники конгресу й по моєму викладі поїхали його автом на „Солянку" (Салтсйобаден) — його підстокгольмську резиденцію. Для дружини Анни-Марії й трьох синів-соколів був це „сюрприз", але справня гостинність (українська чи шведська, не беруся рішати) скоро перемогла несподіванку. Ми провели чудовий вечір у цьому мальовничому закутку, де — за Шевченком — „і серце (поконгресове) відпочило".

Милою візитою „на Борисівці" закінчилася моя поїздка до Швеції Р. Б. 1978. Вона залишила по собі враження добре виконаного діла (а „добре діло" було пластовим обов'язком ще в Стрию!) й ще раз потвердила нову „соціологічну" правду про те, що часом і „один у полі може бути воїном!"

ПРОТОКОЛ

НАРАД ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

яке відбулося у вівторок, 11-го липня 1978 р. в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті

В засіданні взяли участь: головний предсідник д-р Іван Флис, заступник головного предсідника д-р Мирон Б. Куропась, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна М. Дячук, головний організатор Василь Оріховський і головний редактор Антін Драган.

Засідання відкрив о годині 1:15 по полудні і ним проводив головний предсідник д-р Іван О. Флис. Він привітав всіх учасників цього першого засідання новообраного Головного Екзекутивного Комітету і просив вшанувати однохвилинною мовчанкою визначних покійних союзових діячів сл.п. д-ра Володимира Галана і Василя Гузара. Опісля він запропонував наступний порядок нарад, який був апробований одноголосно після того, як пропозицію піддержали заступниця головного предсідника Марія Душник і головний касир Уляна М. Дячук.

Порядок нарад

1. Відкриття
2. Затвердження протоколу попереднього засідання Головного Екзекутивного Комітету
3. Затвердження інвестиційних кроків головного касира
4. Номінування представників УНСоюзу до:
   - Українського Конгресового Комітету Америки
   - Світового Конгресу Вільних Українців
   - Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу (п'ять директорів)
   - Корпорації Житлового Дому „Полус Гук" (трьох директорів)
5. Організаційний плян головного організатора
6. Канадське Представництво і Канадська Канцелярія (реферує головний директор для Канади)
7. Звіт головного редактора про:
   а) Стан матеріялів для Альманаху 1979 року
   б) Стан Видавництва „Свобода"
8. Різне
   - Бенкет 85-річчя „Свободи" в Ню Йорку, 16-го грудня, 1978 року
9. Закриття засідання.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛ. ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, затверджено одноголосно протокол засідання Головного Екзекутивного Комітету, яке відбулося 14-го квітня, 1978 року.

Головний секретар Володимир Сохан вияснив до цієї точки, що всі рішення цього засідання з 14-го квітня 1978 року були проголошені негайно у „Свободі" (списки затверджених конвенційних делегатів та їх заступників, найменовані члени Верифікаційної, Статутової і Фінансової Комісій та програма 29-ої Конвенції). Не була тільки опублікована справа скарги головного предсідника Йосипа Лисогора проти головного редактора Антона Драгана і її запропонував головний секретар Володимир Сохан не публікувати, покликаючись на постанову статуту УНС відносно публікації протоколів (§39). Пропозицію головного секретаря Володимира Сохана піддержав головний предсідник д-р Іван О. Флис після чого її прийнято одноголосно.

3. ЗАТВЕРДРЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ КРОКІВ ГОЛОВНОГО КАСИРА

Головний касир Уляна М. Дячук поінформувала про наступні інвестиційні кроки, пороблені на підставі рішень чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету, затруднених у Головній Канцелярії:

Закуплено бонди:

90M	Public Service Co of New Mexico 9% due 5/1/2008	$89,775.00
100M	Carolina Power & Light Co. 9¼% due 6/1/2008	99,800.00
75M	Province of Saskatchewan 9½% due 6/15/2003	74,062.50
150M	Pacific Telephone & Telegraph Co. 9.57% due 7/15/2018	150,841.50
100M	General Motors Acceptance Corp. 8⅞% due 7/15/1985	99,450.00

Бонди, які дозріли:

50M	N.J. Power & Light Co. 3% due 6/1/1978	$50,000.00
100M	California Electric Power 3% due 6/1/1978	100,000.00
45M	Commonwealth Edison Co. 3% due 6/1/1978	45,000.00
175M	Certificate of Deposit Commercial Trust Co. of N.J. 6⅝% due 5/11/1978	175,000.00
250M	Certificate of Deposit Commercial Trust Co. of N.J. 6¾% due 6/5/1978	250,000.00
50M	Certificate of Deposit Royal Bank of Canada 7⅛% due 6/12/1978	50,000.00

На пропозицію заступниці головного предсідника Марії Душник, що її піддержав заступник головного предсідника д-р Мирон Б. Куропась, затверджено одноголосно інвестиційні кроки, про які звітувала головний касир Уляна Дячук.

Головний касир Уляна М. Дячук поінформувала коротко про фінанси Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу, які виказали у першому півріччі 1978 року в порівнянні із першим півріччям 1977-го року зріст прибутків, але також і збільшення видатків, найбільше в коштах огрівання дому. Кошти 29-ої Конвенції досягли на день 1-го липня 1978 року загальну суму $318,000.00, але ці кошти ще збільшаться на декілька тисяч деякими досі не виплаченими видатками. Найбільшою виплатою у першому півріччі 1978 року була виплата в червні ц.р. дивіденди членам на загальну суму 515,000.00 дол.

4. НОМІНУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ УНСОЮЗУ

Головний секретар Володимир Сохан поінформував, які пости репрезентантів УНСоюзу були опорожнені внаслідок вибору нових членів Головного Уряду УНСоюзу на 29-ій Конвенції і запропонував, щоб Головний Екзекутивний Комітет номінував нових представників на опорожнені пости та рівночасно затвердив дотеперішніх представників, які мали б залишитись на цих самих постах. Після короткого обговорення цієї справи наступні представники УНСоюзу були одноголосно номіновані:

До Українського Конгресового Комітету Америки

Д-р Іван О. Флис на пост віцепрезидента УККА (на пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, що її піддержали заступники головного предсідника д-р Мирон Куропась і Марія Душник).

Уляна М. Дячук на пост касира УККА (на пропозицію головного предсідника д-ра Івана О. Флиса, що її піддержав головний секретар Володимир Сохан).

О. митрата Степана Віляка на пост члена Контрольної Комісії УККА (на пропозицію заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, що її піддержала головний касир Уляна М. Дячук).

Марію Душник і Василя Оріховського на членів Крайової Ради УККА (на пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, що її піддержала головний касир Уляна М. Дячук).

До Світового Конґресу Вільних Українців

Після вияснення головного секретаря Володимира Сохана, що делеґатів від УНСоюзу на Третій Світовий Конґрес Вільних Українців можна буде номінувати щойно тоді, коли матимемо повідомлення від Секретаріяту СКВУ, скільки делеґатів зможе мати УНСоюз, та коли УККА визначить своїх делеґатів на цей Конґрес, головний предсідник д-р Іван О. Флис поінформував, що члени Підготовчого Комітету СКВУ та члени Президії УККА звертались до УНСоюзу з проханням залишити у складі Підготовчого Комітету дотеперішнього предсідника УНС Йосипа Лисогора для закінчення праці цього Комітету. Після обговорення цієї справи, Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу на пропозицію головного предсідника д-ра Івана О. Флиса вирішив, щоб з огляду на короткий вже час, який залишився для підготовки Третього Конґресу СКВУ, п. Йосип Лисогір залишився у Підготовчому Комітеті Третього Конґресу СКВУ до закінчення праці Комітету.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик повідомив членів Головного Екзекутивного Комітету, що він дальше очолює в Секретаріяті СКВУ Комісію Людських Прав.

До Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу

На пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, що її піддержали заступники головного предсідника д-р Мирон Куропась і Марія Душник, вирішено одноголосно номінувати новими директорами Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу д-ра Івана О. Флиса і проф. Івана Телюка та затвердити дотеперішніх директорів У.Н. Корпорації Дому УНСоюзу Володимира Сохана, Уляну М. Дячук і проф. Тараса Шмаґалу. Згідно з цим директорами Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу були номіновані наступні члени Головного Уряду УНСоюзу: д-р Іван О. Флис, Володимир Сохан, Уляна М. Дячук, проф. Іван Телюк і проф. Тарас Шмаґала.

До Корпорації Житлового Дому „Полус Гук"

На пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, що її піддержали заступниця головного предсідника Марія Душник і головний організатор Василь Оріховський, вирішено одноголосно номінувати новим директором Корпорації Житлового Дому „Полус Гук" д-ра Івана О. Флиса та затвердити дотеперішніх директорів цієї Корпорації — Володимира Сохана та Уляну М. Дячук. Згідно з цим директорами Корпорації Дому „Полус Гук" були номіновані наступні члени Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу: д-р Іван О. Флис, Володимир Сохан, та Уляна М. Дячук.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПЛЯН ГОЛ. ОРГАНІЗАТОРА

Головний організатор Василь Оріховський: Згідно з раніше затвердженим організаційним пляном мого попередника п. Степана Гавриша наша квота нових членів на 1978 рік це 5,000 нових членів із сумою $10,000,000.00 забезпечення. З цього загального числа квоти 4.300 членів мало бути приєднаних в ЗСА та 700 членів у Канаді. До Конвенції ми мали приєднаних всіх нових членів 1.653, з чого в Канаді придбано 202 членів. До кінця цього року прийдеться нам завзято попрацювати, щоб хоч зблизитися до устійненої квоти нових членів. Добре було б для заохоти організаторів та секретарів Відділів приєднувати нових членів встановити нагороду безплатного побуту на „Союзівці" впродовж вікенду за придбання 10 нових членів, що було б доповненням до вже встановлених нагород безплатного побуту на „Союзівці" за 25 членів — 1 тижня, 50 членів — 2 тижнів, 75 членів — 3 тижнів та 100 членів — 4 тижнів. На 1979 рік ми готуємось видати стінний календар УНСоюзу присвячений 85-річчю УНСоюзу. Також плянуємо на початку шкільного року обдаровувати учнів шкіл українознавства обкладинками для книжок, що їх ще маємо на складі. Добре було б теж вже тепер застановитися та устійнити на черговий рік, в який спосіб будемо приділяти грошові нагороди визначним випусникам шкіл українознавства. Питання, чи признавати ці нагороди безпосередньо учням, чи на школи? Треба нам теж повести членську кампанію серед гостей „Союзівки". Думаю, що було б корисним порозвішувати на „Союзівці" написи — заклики: Чи Ви вже є членом УНСоюзу? Станьте членом УНСоюзу! Задумуємо виготовити адресар гостей „Союзівки", які не є членами УНСоюзу, як також збирати адресар кандидатів у члени УНСоюзу. Окрему увагу варто нам присвятити в нашій членській кампанії лемкам і карпатським русинам, яких можна ще і треба притягнути в члени УНСоюзу. Ми повинні теж вже сьогодні вирішити, на якому пості, з яким титулом, та з якою платнею ми маємо задержати на праці в Організаційному Відділі п. Степана Гавриша. Причиною незадовільних успіхів в нашій організаційній праці є брак постійних організаторів. Маю запевнення від панів Богдана Зорича і Василя Дідюка, що вони готові відновити свою організаторську працю.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась звернув увагу, що крім плянів на короткий час треба нам опрацювати плян на більше років, чим могла б зайнятися спеціяльна комісія. Вона могла б відвідати інші братські союзи, які виказують успіхи в організаційній праці, щоб довідатися від них, в чому таємниця їхніх успіхів. Він ствердив, що такими успішними братськими союзами є „Сини Норвеґії", хорватський братський союз та братський союз карпатських русинів. У висліді обговорення цього питання узгіднено, що заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась бере на себе обов'язок відвідати союз „Сини Норвеґії", та що він разом із головним предсідником д-ром Іваном Флисом відвідають в Піттсбургу хорватів, а головний предсідник д-р Іван Флис і головний касир Уляна М. Дячук зустрінуться з провідниками „Соєдинения" та теж попробують довідатися, як вони здобувають успіхи в організаційній праці.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась порадив розвідати про можливість для наших організаторів відбути фахові курси для організаторів братського життьового забезпечення.

Головний секретар Володимир Сохан зреферував поодинокі точки листа п. Степана Гавриша про можливості його дальшої праці в Організаційному Відділі. Цього листа п. Степан Гавриш написав був у відповідь на нашу пропозицію, щоб він залишився на праці в Організаційному Відділі УНСоюзу. Після докладного обговорення всіх точок листа п. Степана Гавриша вирішено одноголосно наступне:

Заанґажувати п. Степана Гавриша на працю в Організаційному Відділі на пості старшого обласного організатора, якого назва в англійській мові — „сіньйор філд орґанізер". (Пропозиція головного предсідника д-ра Івана Флиса, що її піддержав головний організатор Василь Оріховський).

Головний предсідник д-р Іван Флис висловив свою думку, що ми не зможемо здобувати стільки нових членів, щоб УНСоюз дальше зростав, на такій програмі, яку тут представив головний організатор Василь Оріховський. Він пригадав, що нам треба конечно двох-трьох повноплатних організаторів і головному організаторові треба разом з обласними організаторами кинутись в терен та піднайти більше організаторів у терені, бо цього не можна зробити з Головної Канцелярії. Люди самі не купують забезпечення. Тому треба до них піти і старатися їх переконувати та заохочувати взяти забезпечення.

Головний редактор Антін Драган звернув увагу, що ми ще маємо багато кандидатів на членів і для організування членів є ще велике поле до попису. Він пропонує розіслати запитники для певного роду перепису населення, включно із такими запитами, які дали б нам можність перевести певні досліди та аналізу нашого громадянства, користуючись, як взірцями, такими вже вживаними запитниками других етнічних груп. Ми повинні закинути старі гасла і почати вживати нові гасла і нові методи праці, та взагалі новий підхід у нашій організаційній праці.

Головний касир Уляна М. Дячук доповнила пропозицію головного організатора Василя Оріховського, щоб признавати безплатний побут на „Союзівці" впродовж вікенду в нагороду за приєднання 10 членів із життьовим забезпеченням (без АДД та термінового забезпечення) на суму принайменше $20,000. Цю пропозицію апробовано одноголосно.

Головний касир Уляна М. Дячук висловилася за тим, щоб УНСоюз дальше признавав кращим учням шкіл українознавства грошові нагороди, збираючи при цьому від шкіл українознавства списки та адреси учнів. Натомість запропонувала вона зревідувати наші оголошення в пресі та на радієвих програмах. Дуже важним для нас є постаратися заанґажувати до праці молодих організаторів, яких підхід давав би більші можливості успіхів серед молодшої ґенерації. Також важним для нас є призбирування адрес членів, щоб ми могли кожночасно нав'язати прямий контакт із членами.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась ствердив, що ми потребуємо професійної допомоги для виготовлення доброї модерної реклями УНСоюзу і для введення нових методів продажу життьового забезпечення. Ми маємо серед українців таких молодих здібних фахівців і нам треба притягнути їх до праці в УНСоюзі.

Головний секретар Володимир Сохан пригадав про свою давну пропозицію з Конвенції у 1970-му році, щоб перевести перепис українців ЗСА і Канади, в якому були б адреси та основні дані про ці українські родини, анґажуючи до цієї праці студентів, яким можна б платити відповідну устійнену суму за дані про кожну родину. Це дуже важне для нас, щоб ми найшли якнайбільше нових кандидатів у члени, бо постійне поновне забезпечування цих самих членів не може дати приросту членства, тому що старші віком члени можуть бути забезпечувані спершу вже тільки на менші суми, а по осягненні віку 65 років їх вже не можна більше забезпечувати.

Заступниця головного предсідника Марія Душник заявила, що вона може теж сконтактуватися з провідниками інших братських союзів, щоб довідатися, в чому таємниця їхніх успіхів. Вона теж підкреслила, що нам треба використати Міжнародний Рік Дитини у 1979-му році для збільшення членства, розсилаючи заклики до батьків та жіночих організацій. Статті, що вона їх вислала до деяких жіночих журналів, досі не були поміщені. Для покращання організаційної праці та більших успіхів нам треба професійних організаторів зі знанням англійської мови.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась пригадав, що УНСоюз видає багато грошей на стипендії, та що ми маємо здібних науковців, яких можна б заанґажувати для переведення дослідів нашої громади. Це було б дуже важним для наших плянів на дальше майбутнє, коли б ми могли дістати висліди таких дослідів нашої громади від соціологів. Він запропонував, щоб виготовити плян таких дослідів із їх кошторисом.

Головний редактор Антін Драган потвердив, що ми маємо здібних соціологів, яких можна б заанґажувати до такої важливої для нас праці — дослідів нашої громади.

Головний предсідник д-р Іван Флис піддержав внесок заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, щоб виготовити плян — пропозицію таких дослідів нашої громади із кошторисом, і запропонував, щоб це зробив заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась. Цей внесок прийнято одноголосно.

6. КАНАДСУКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО І КАНАДСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик: В першу чергу хочу привітати нових членів Головного Екзекутивного Комітету, головного предсідника д-ра Івана Флиса, заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася та головного організатора Василя Оріховського. Ми підготовляємось до Фестивалю в Давфині, в якому теж бере участь УНСоюз. Митрополит Максим Германюк погодився відправити Богослужения під Хрестом Свободи і там теж буде союзова програма. Згідно з раніншим рішенням Головного Екзекутивного Комітету я з мґром Іваном Гевриком, головою Головної Контрольної Комісії, будемо репрезентувати там УНСоюз і подбаємо про те, щоб УНСоюз дістав там певну рекляму. Ми влаштуємо там теж прийняття для учасників союзової імпрези, на що буде нам треба біля 250 до 300 дол. Ми хотіли б теж запросити на Фестиваль нашого нового головного предсідника д-ра Івана Флиса. Я хотів би теж бути на Курсах Українознавства на „Союзівці" і дати студентам лекцію. Я привіз зі собою протокол з нарад Канадського Представництва, які відбулися 2-го квітня цього року. Фотокопії цього протоколу передаю всім членам Головного Екзекутивного Комітету, щоб вони познайомилися з нашими проблемами. Ми бачимо, що п. Богдан Зорич хоче бути тільки „чіф ейджент" — нашим представником перед канадськими забезпеченевими властями і він заявляє, що не може більше нічого робити, хоч ми підвищили йому платню власне на те, щоб він втримував контакти зі секретарями та допомагав їм в організаційній праці. Нам треба підшукати когось молодшого, головно для організаційної праці із відповідним підходом до молоді. Ми повинні відбути у вересні наради Канадського Представництва та Округи Торонто. На засідання Канадського Представництва повинен приїхати головний предсідник д-р Іван Флис та головний організатор Василь Оріховський. Там треба буде нам обговорити детально працю Канадського Представництва і Канадської Канцелярії. Ми відчуваємо велику потребу організаторів у терені, а такої Канадської Канцелярії, яку ми тепер маємо, нам таки не треба. Тому ми будемо шукати обласних організаторів для Канади, а зокрема для Заходу Канади.

Головний касир Уляна М. Дячук піддержала пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, щоб делеґувати на 3 дні до Давфину головного директора для Канади сен. Павла Юзика і головного контролера мґра Івана Геврика, а головного предсідника д-ра Івана Флиса поїздку до Давфину апробувати, коли б він міг ще так змінити свої пляни, щоб туди поїхати. Вона теж піддержала внесок головного директора для Канади сен. Павла Юзика, щоб призначити на прийняття учасників союзової імпрези 250 до 300 дол. Ці внески апробовано одноголосно.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась заявив, що він також буде на курсах на „Союзівці" та дасть там лекції без коштів для УНСоюзу. Курси Українознавства на „Союзівці", це найбільше занедбана справа, заявив він, і тому нам треба виготовити повний плян для них та договорится з учителями принайменше пів року наперед. На Курсах Українознавства повинні виступити не більше як два промовці з Головного Екзекутивного Комітету і одним із них повинен бути головний предсідник д-р Іван Флис.

Головний редактор Антін Драган звернув увагу, що Курсами Українознавства колись займалася Культурна Комісія, але останньо кермував ними сам головний предсідник Йосип Лисогір. Колись були зроблені досліди і певні рекомендації змін, але нічого з цим не зроблено.

Головний касир Уляна М. Дячук ствердила, що плян Курсів Українознавства на цей рік вже готовий і ми не повинні б його так пізно зміняти, тільки треба ще підшукати нам одного викладача. Коли б заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась хотів приглянутися цим Курсам цього року, то він міг би поробити певні пляни, чи рекомендації змін на наступний рік.

Головний предсідник д-р Іван Флис піддержав пропозицію головного касира Уляни М. Дячук, щоб заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, як член Культурної Комісії був уповноважений зайнятися справою Курсів і прийти з певними рекомендаціями змін та плянів для цих Курсів на черговий рік. Цю пропозицію апробовано одноголосно.

Головний касир Уляна М. Дячук вияснила, що п. Богдан Зорич, як наш представник перед канадськими забезпеченевими властями виконує свої обов'язки і держить всі документи в порядку. За це ми платили йому 200 дол. місячно, а він, згідно з нашим договором з ним, мав урядувати в Канадській Канцелярії чотири дні по чотири години денно. Від весни цього року ми почали платити йому на пропозицію Канадського Пдреставництва 100 дол. місячно більше, тобто по 300 дол. місячно, за що він мав виконувати додаткові праці і держати контакти зі секретарями, як це нам тут реферував на одному із попередніх засідань головний директор для Канади сен. Павло Юзик.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик заявив, що п. Богдан Зорич обіцяв нам багато, але він опісля тих праць не виконував, бо він каже, що він є тільки „чіф ейджент" і не може більше нічого робити. Він не тримає контактів з Відділами.

Головний секретар Володимир Сохан висловив пораду, щоб наразі на Сході Канади вдержувати „чіф ейджента", а на Захід Канади підшукати обласного організатора.

Головний касир Уляна М. Дячук вияснила, що ми вдержуємо Канадську Канцелярію згідно із вимогами забезпеченевих властей. Приміщення для Канадської Канцелярії ми тепер винаймаємо на місячній базі, чекаючи на дальші рішення у справі Канадської Канцелярії.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик вкінці свого звіту передав для розгляду Культурної Комісії УНСоюзу інформації та кошторис Історичного Атлясу України, якого виданням займається проф. Тесля. Власне від проф. Теслі та видавців маємо пропозицію, щоб виданням цього двомовного Історичного Атлясу зайнявся і покрив його кошти УНСоюз. Він також передав Культурній Комісії пропозицію від видавництва „Вільне Слово" публікувати в цій газеті „Трибуну УНСоюзу" для Канади за ціну по $1.50 за один цаль шириною однієї колюмни.

7. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

а) Стан матеріялів для Альманаху 1979 року

Головний редактор Антін Драган: Хочу Вас запевнити, що ми вже маємо 75 відсотків матеріялів для Альманаху на 1979 рік призбираних. Решту сподіємось вже вкоротці мати також. Ці матеріяли ще треба буде передаґувати і щойно тоді передати друкарні до складу.

б) Стан Видавництва „Свобода"

Головний редактор Антін Драган: Я сам хочу вкоротці попращатись зі „Свободою" після 32 років праці у „Свободі" та 25 років на пості головного редактора. За останній час Видавництво „Свобода" доведено до катастрофального положення, так під оглядом людських резерв, як і машин, та цілої системи. В редакції буду виконувати постепенно всі постанови спеціяльної комісії для цих справ. Буду старатися доповнити редакцію, але треба собі усвідомити, що ми не зможемо вже тепер дістати такого редакційного складу, який ми мали 20 років тому. Ми не можемо тепер найти таких фахівців совєтських справ, літератури і т.п. Щоб скріпити „Свободу", пляную потворити референтури із фахівців, які будуть нам допомагати видавати різні сторінки, як на приклад літератури, мистецтва і культури, господарства та молоді і т.п. В дану пору проходить завзята ідеологічна битва з більшовиками і ми мусимо бути в ній сильними. До часу мого відходу я буду крок за кроком виконувати резолюції відносно нашого Видавництва. Щоб поповнити редакцію „Свободи" пропоную заанґажувати негайно на пробний час: 1, 2 чи 3 місяців д-ра Євгена Федоренка із початковою платнею $10,000 річно. Також пропоную заанґажувати на таку ж пробу 1, 2 чи 3 місяців д-ра Володимира Косика із початковою платнею $10,000 річно. Він має тепер 53 роки. Ми заплатили б йому кошти подорожі, щоб він приїхав до нас з Парижа, де він тепер перебуває, щоб закінчити та оборонити докторську працю. Маємо ще третього кандидата на редакційну працю, а саме д-ра Йосифа Сірку, який тепер перебуває в Німеччині. Він теж виявив зацікавлення працею в редакції і ми ще з ним про це мали б поговорити.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик пригадав, що ще маємо кандидата на працю в редакції „Свободи" проф. Володимира Жилу із Лубок, Тексас. Це дуже здібний професор університету та активний діяч, який бажав би стати на працю в редакції „Свободи".

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик запропонував заанґажувати негайно на працю в редакції „Свободи" д-ра Євгена Федоренка на тримісячну пробу із річною платнею на початку $10,000, а справу прийняття до редакції одного із трьох дальших кандидатів, а саме д-ра Володимира Косика, д-ра Йосифа Сірки і проф. Володимира Жили передати до вирішення чотирьом членам Головного Екзекутивного Комітету, затрудненим в Головній Канцелярії, які почекають на висліди переговорів з ними головного редактора Антона Драгана та відповіді їх на наші пропозиції праці. Пропозицію цю піддержав заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, після чого її прийнято одноголосно.

[Закінчення на стор. 4-ій]

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ, ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ

ПО ІНФОРМАЦІЇ ПРОСИТЬСЯ ЗВЕРТАТИСЬ ДО СЕКРЕТАРЯ ВІДДІЛУ АБО ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

ВІДДІЛ ДОРОСЛИХ

Adult Matured Endowments

Br.	State	Name	Cert.No.	Beneficiary	Date Matured	Amount due
12	Conn.	Irena Danylczenko	109582	aunt Wira Hawrylow	01/31/1975	$ 3.36
27	"	Jeanne G. Medwid	112029	husband Walter	05/31/1976	$ 214.00
27	"	Mikolaj Szykula	112327	daugh. Ewlyn Maria	07/31/1976	$ 50.66
350	"	Mary Walczuk	116948	daugh.Elinor	5/31/1978	$1,000.00
41	"	Margaret Milheim	110451	mother Mary	07/31/1975	$ 500.00
13	Ill.	Iwau Stadnyk	115664	wife Olga	01/31/1978	$1,000.00
13	Ill.	Olga Stadnyk	115663	Husb.Iwan	01/31/1978	$1,000.00
13	Ill.	Maria Kuzmyn	114881	husb.Mychajlo	10/31/1977	$ 500.00
17	"	Ivan Kowalyk	107962	aunt Olga Moroz	02/27/1974	$ 71.75
220	"	Daniel Rozdilsky	115203	wife Helen	11/30/1977	$1,000.00
22	"	Ivan John Muzyka	114813	brother Walter	09/30/77	$ 87.00
30	"	Iwan Zaobidnyj	105188	mother Tatiana	01/31/1973	$ 103.96
47	"	Olga Masnyk	115773	husb.Ihor	01/31/1978	$1,000.00
94	Mich.	Pauline P. DeWolfe	111026	husb.George	11/30/1975	$1,000.00
29	"	Harry Malynowsky	112032	sister K.Stefkiwsky	05/31/1978	$1,000.00
155	N.J.	Kuzma Mironowicz	118887	wife Ewdokia	06/30/1978	$ 500.00
234	N.J.	Catherine N. Marich	111266	nephew Michael	12/31/1975	$ 30.49
270	N.J.	Patricia J. Dagelmann	113769	husb.Henry	03/31/1977	$ 500.00
287	N.J.	Christian Shalay	118473	wife Osypa	03/30/1978	$ 500.00
306	N.J.	John Malyk	108659	aunt Eva Malyk	06/30/1974	$ 834.00
8	N.Y.	Carl Kwechin	116408	wife Eileen	05/31/1978	$ 63.50
8	N.Y.	Iwan Doszna	129960	cousinMaria Bozentko	07/31/1978	$ 500.00
19	N.Y.	Basil Slenska Jr.	135608	wife Anna	05/31/1975	$ 22.00
19	N.Y.	George Czopiwsky MD	116322	wife Sophia	04/30/1978	$ 220.00
19	N.Y.	Oksana Hubenko	116574	father Mychajlo	07/31/1978	$1,000.00
19	N.Y.	Orest Klos	98650	wife Maria	05/31/1977	$ 329.00
19	N.Y.	Wira Kopacz	116262	husb.Michael	04/30/1978	$1,000.00
19	N.Y.	Michael Kopacz	116263	wife Wira	04/30/1978	$1,000.00
19	N.Y.	Bohdan Mysko	116420	father Ivan	05/31/1978	$1,000.00
25	N.Y.	Frances J. Kijowski	116055	husb.Paul	03/30/1978	$1,000.00
25	N.Y.	Anna Rieppel	116579	husb.Gierhard	07/31/1978	$ 500.00
29	N.Y.	Mary Serkes	116271	mother Anna	04/30/1978	$ 500.00
29	N.Y.	Walter W. Pressey Dr.	114126	wife Helen Emilia	05/31/1978	$ 909.00
36	N.Y.	Alfred Majewski	107322	mother Tetiana	11/30/1973	$ 7.35
36	N.Y.	Theofil Artemowycz Dr.	114246	wife Maria	06/30/1977	$1,000.00
48	N.Y	Iwan Koshariuk	116222	wife Maria	04/30/1978	$1,000.00
48	N.Y.	Josephine Kachaluba	115775	husb.Theodor	01/31/1978	$ 297.00
11	Ohio	Antoinette Popil	115895	son Michael	02/28/1978	$1,000.00
25	"	Olena Telezda	106805	mother Maria	09/30/1973	$ 89.50
25	"	Shirley Jean Rebro	112894	parents Mike & Cather.	11/30/1976	$1,000.00
32	"	Susan Pankiewicz	107678	husn.Mykola	12/31/1973	$ 51.75
34	"	Geraldine Yarosh	116012	mother Mildred	03/30/1978	$1,000.00
96	Pa.	Justine Olenik	116006	mother Justine	07/31/1978	$1,000.00
14	Pa.	Harry Lopsonzski Jr.	115783	parents Harry &Anna	01/31/1978	$ 288.33
15	Pa.	Alexander Swschtch	109417	wife Teresia	10/31/1974	$ 8.08
15	Pa.	Blanka Jaszczyszyn	117211	husb.Petro	07/31/1978	$ 500.00
15	Pa.	Petro Jaszczyszyn	116644	wife Blanka	07/31/1978	$ 500.00
15	Pa.	John Patrick	115680	wife Wira	01/31/1978	$ 140.41
15	Pa.	Sofi Poczapski	115989	husb.Yocep	04/30/1977	$ 19.00
15	Pa.	Lillian Pronewitch	115679	husb. George	01/31/1978	$ 15.00
15	Pa.	Szaszarowsky, Borys	116712	mother Liza Chepil	08/30/1978	$ 267.00
18	Pa.	Olena Diachenko	114980	husb.Petro	10/31/1977	$ 18.00
339	Pa.	Maria Hamal	116588	husb.Jurij Synowycz	07/31/1978	$1,000.00
397	Pa.	Osyp Dmytryszyn	112777	mother Anna	10/31/1976	$ 52.91
497	Alta.	Peter Ninowsky	107639	wife Nadia	12/31/1978	$1,060.00
49	B.C.	Michael Hapalo	109016	wife Dorian	09/30/1974	$ 147.12
49	B.C.	William Lipkewich	116616	brother Roman Myros.	07/31/1978	$ 500.00
49	B.C.	Michael Tatarniuk	110501	wife Myroslawa	07/31/1978	$2,000.00
34	Ont.	Vera P. Lysy	116656	parents Michael&Soph.	07/31/1978	$1,000.00
34	Ont.	Olga Wiwczaruk	116590	husb. Nicholas	07/31/1978	$1,000.00
42	Ont.	Iwan Tesluk	108307	sister Paraska Lesuk	04/30/1974	$ 96.50
43	Ont.	Marta Mycyk	110.202	father Stepan	05/31/1975	$ 54.00
43	Ont.	June Melnyk	109078	father Teodor	09/30/1974	$ 31.03
43	Ont.	Natalie Tuz	114567	mother Mary	8/31/1977	$1,000.00
49	Ont.	Nancy Frith	116609	husb.Darrell	02/31/1978	$1,000.00
46	Que.	Aleksandra Marta Baczynska	107879	parents Ewhen&Anna	01/31/1974	$ 56.00
47	Que.	Olha Popowycz	109011	husb.Dmytro	09/30/1974	$ 23.00
47	Que.	Myron Hrycyn	111649	parents Maria&Nykola	02/29/1976	$ 8.00
44	Sask/	George Krawchuk	107408	father Nick	11/30/1973	$ 84.50

ВІДДІЛ МОЛОДЕЧИЙ

Juvenile Matured Endowments

Branch	State	Name	Cert.No.	Beneficiary	Date Matured	Amount due
2 6	Colo.	Oksana Romaniuk	58640	father Antin	6/30/75	$ 6.50
1	Conn.	Daria Marta Kuzma	63209	Parents Orest&Oksana	11/30/77	303.00
1	"	Natalia Maria Kuzma	63208	Parents Roman & Melania	11/30/77	296.00
1	"	Josefine Schindler	61261	mother Josefine	11/30/76	31.33
5	"	Susan Waszczak	64438	father Joseph	7/31/1978	500.00
6	"	Paula Mary Kashuba	64384	mother Jean Kathleen	6/30/1978	500.00
2	"	Stanley Wychowanski Jr.	83349	mother Vicki	5/31/1978	1,000.00
2	"	Roman W. Wasylkiw	61775	father Iwan	2/28/1977	15.66
3 0	"	Mykola Perepiczka Jr.	65317	father Mykola	12/31/1976	318.00
10	Ill.	Irena Anna Dudziak	66197	father Joseph	5/31/1977	25.00
10	"	Chrystine Kostyk	60226	mother Maria	4/30/1976	163.00
1	"	Olga Kurylak	77851		5/31/1978	500.00
1	"	Thomas Stephan Kozak	64170	mother Olga	4/30/1978	1,000.00
1	"	Oksana Daria Halczyszak	69669	father Mykola	3/30/1978	1,000.00
1	"	Jaroslaw Kulas	69664	father Julian	3/30/1978	500.00
1	"	Anna Maria Shulyk	69666	father Roman	3/30/1978	1,000.00
1	"	Lubomyra Slywczuk	59583	father Petro	12/31/1975	34.96
1	"	Bronislawa Zelenko	60649	father Juchym	7/31/1976	23.83
1	"	Kyrylo Zelenko	60648	father Juchym	7/31/1976	13.00
1	"	Irena Olena Kieak	61269	father Wolodymyr	11/30/1976	45.00
1	"	Ihor Stadnyk	63694	father Iwan	1/31/1978	1,000.00
1	"	Myroslawa Slywczuk	58584	father Petro	12/31/1975	31.00
2	"	Lesia Dzubij	61118	father Mykola	10/31/1976	3.00
2	"	Paul Palij	71878	father Wladimir	4/30/1978	106.00
2	"	Maria Therese Popadynec	62503	father Iwan	5/31/1977	83.75
2	"	Tamara Senediak	78161	father Bohdan	7/30/1977	173.00
32	Kans.	Dirk B. Zaloz	74694	father Victor	5/31/1978	1,000.00
199	Mass.	Paul G. Richards	64756	father Carol F.	9/30/1978	53.50
238	"	Steve Walter Lawson	58985	mother Jennie	8/31/1975	101.63
238	"	Charles J.Lawson Jr.	64586	father Charles	8/31/1978	117.00
23	"	Michael T. Lawson	64587	father Charles	8/30/1978	105.00
23	"	Nancy K. Lawson	64588	father Charles	8/30/1978	132.53
23	"	Maureen Diane Overko	59026	mother Muriell A.	9/30/1975	500.00
94	Mich.	Askold Wolodymyr Buk	63956	father Wolodymyr	3/31/1978	8.21
94	"	Tamara Maojsiuk	59388	father Myroslaw	1/31/1975	61.00
47	"	Konstantyn Czaban	57558	mother Olena	10/30/1974	26.00
47	"	Olga Czaban	57559	mother Olena	10/30/1974	30.75
2	N.J.	Christine Olga Sirko	61407	father Rev.Jaroslaw	12/31/1974	36.00
2	N.J.	Roman Woroch	77312	parents Stephan & Stef.	1/31/1978	1,000.00
116	N.J.	Wera Cupa	64961	father Vasil	10/31/1978	137.50
116	N.J.	Luba Cupa	64962	father Vasil	10/31/1978	140.50
17	N.J.	Roxanna Melnitschenko	80016	parents Marko&Ljubow	11/30/1977	1,000.00
172	N.J.	Irene Kicak	74926	father Wladyslaw	7/31/1978	1,000.00
287	N.J.	Stefan Holowczyk	63366	father Stefan	11/30/1977	2.00
372	N.J.	Clement Peter Approvato	59403	mother Dorothy	11/30/1975	16.87
149	N.Y.	Emil Joseph Cswaykus	62441	father Emil	6/29/1977	271.33
19	N.Y.	Donna Helene Danyla	64467	mother Mary	7/31/1978	1,000.00
19	N.Y	Lori May Fields	68448	father Michael N.	6/30/1978	1,000.00
194	N.Y.	Tamara Sas-Jaworsky	63854	fater Alexander	2/28/1973	7.00
194	N.Y.	Alexander Sas-Jaworsky	63855	father Alexander	2/28/1974	12.00
20	N.Y.	Anastasia K. Stecok	63905	father Oleksa	3/31/1978	460.00
26	N.Y.	Robert R. Kaplun	60065	father Roman Jr.	3/31/1976	334.25
27	N.Y.	Mary I. Hobchuk	61919	father Nikolas	3/31/1977	7.00
293	N.Y.	Yaroslaw Sochynsky	64409	wife Prudence	6/30/1978	413.50
316	N.Y.	Bruce W. Cycyk	59348	mother Anna	11/30/1975	37.00
316	N.Y.	Mitchel John Kubarych	68605	father Michael	7/31/1978	1,000.00
316	N.Y	Joseph Litowtschenko	60044	father Grigor	3/31/1976	36.36
316	N.Y.	Mary Litowschenko	61786	father Grigori	2/29/1977	25.36
3	N.Y.	Lida Zalinczuk	77340	father Basil	9/30/1973	114.00
3	N.Y.	Cheryl Ann Litwen	64486	parents Frank &Stella	7/31/1978	1,000.00
36	N.Y.	Monika Maria Holubinka	59855	father Markus	1/31/1978	500.00
36	N.Y.	Andria Sophia Novelle	68486	mother Anna	6/30/1976	173.00
36	N.Y.	Michael Stepan Mykyta	57652	mother Anna Keco	11/30/1974	60.50
36	N.Y.	John Joseph Chomyn	70041	father Joseph	6/30/1978	1,000.00
4	N.Y.	Wira Nemezyckyj	63631	father Rev. Mykola	12/31/1977	63.33
1	Ohio	PaulPinaha	63441	father Peter	12/31/1977	1,000.00
112	"	Karen Louise Kupchik.	64064	mother Veronika	4/30/1978	206.00
165	"	Matthew Jon Skotynsky	64536	mother Mary Anna or brothers Paul&Michael	7/31/1978	500.00
180	"	Susan Marie Sombati	64538	mother Olga	7/31/1978	500.00
251	"	Jean Marie Pelz	68039	mother Mary	3/30/1978	500.00
251	"	Timothy Poturny	618 8	grandmother Anna Raulk	2/25/1974	397.00
274	"	Dinah Marie Fedyna	65114	father Metro	12/31/1975	1,000.00
328	"	James Robert Pankiewicz	56027	mother Susan	12/31/1973	86.83
328	"	Iryna Pronyk	56028	father Wolodymyr	12/31/1973	80.61
336	"	Wolodymyr Sushchuk	57716	father Adam	12/31/1974	33.15
91	Pa.	Steven Jay Bonchak	68818	father John	9/30/1977	1,000.00
105	Pa.	John Mreczko Jr.	54789	father John	7/31/1973	64.98
153	Pa.	Stefania Natalia Shaffer	64735	mother Natalia	9/30/1974	25.08
153	Pa.	Bohdan Muc	63470	mother Anna	12/31/1977	394.75
153	Pa.	John T. Patrick Jr.	63698	father John	1/30/1975	118.03
153	Pa.	Myron J. Dolnycky	62183	father Matyslaw	4/30/77	101.00
153	Pa.	Irene M. Dolnycky	62182	father Matyslaw	4/30/77	92.00
248	Pa.	Lori Anne Kobylanski	63799	father Marvin	2/28/1978	13.00
383	Pa.	Karen Jean Grozinski	62112	father Stephen	4/30/1977	63.00
397	Pa.	Peggy Sawczuk	74894	father Paul	7/31/1978	500.00
397	Pa.	Petro Czajka	64041	father Iwan	3/30/1978	1,000.00
397	Pa.	Johana Sawka	61284	father Iwan	11/30/1976	114.00
397	Pa.	Orszula Sawka	61283	father Iwan	11/30/1976	114.00
405	Pa.	John Joseph	60031	father Michael	3/30/1976	373.50
430	Pa.	Maria Bilynsky	63594	father Maksym	12/31/1977	42.00
497	Alta.	Julian U.S. Ninowsky	73627	father Peter	10/31/1964	$ 30.88
497	"	Orest Solony	55607	father Naum	11/30/1973	45.99
497	"	Halyna Solony	55608	father Naum	11/30/1973	35.00
498	B.C.	Andrij Szkwarok	59562	father Mychajlo	12/31/1975	3.75
445	Man.	Orest Adamowych	57103	father Harry	7/31/1974	93.81
445	"	Les Kurdydyk	64374	father Anatol	6/30/1978	235.00
445	"	Leo Kurdydyk	64373	father Anatol	6/30/1978	231.00
412	Que.	Luba Deker	67528	father Wasyl	12/31/1977	12.50
471	"	Anna Bomok	67721	father Marian	12/31/1973	45.00
471	"	Dania Anna Kit	60394	father Mychajlo	5/31/1974	45.25
471	"	Ewhen Myroslaw Popowych	59973	father Mychajlo	2/28/1976	72.00
471	"	Wolodymyr Popowych	59974	father Dmytro	2/28/1976	18.75
473	"	Orest Ewhen Deneka	59250	father Franko	10/31/1973	21.00
341	Ont.	Olha Kowaliw	64319	father Mykola	5/31/1978	14.50
341	"	Mariona Ann Sokolik	65205	father John T.	12/31/1978	91.50
341	"	Melenia Maciborka	64316	father Mykola	5/31/1978	500.00
341	"	Pawlo Shyshak	64325	father Tymish	5/31/1978	500.00
341	"	Mary Katherine Wojziuk	64489	father John	7/31/1978	500.00
411	"	Nancy Zinchyk	79604	parents John & Nettie	7/31/1978	1,000.00
427	"	Helen Martha Czaban	76798	father Mychajlo	11/30/1973	10.50
432	"	Michael Mucha	64196	father Michael	4/30/1978	500.00
432	"	Terry Joseph Wyshniowsky	60460	father Bohdan Osyp	6/30/1974	110.25
432	"	Roman Michael Bezchlibnyk	65429	father Wasyl	12/31/1974	6.00
432	"	Bohdan Jaroslaw Matwijiw	57555	father Stefan	10/30/1974	16.75
432	"	Dorothy Angeline Waschuk	59054	father Joseph	9/30/1973	4.00
432	"	Tania Drozd	67306	father Paul	11/30/1973	6.00
432	"	Jurij Fedyna	63609	mother Oleksandra	12/31/1977	500.00
432	"	Roman Wolodymyr Fedyna	63607	mother Oleksandra	12/31/1977	500.00
432	"	Lubomyr Fedyna	63608	mother Oleksandra	12/31/1977	500.00
441	"	Orysia Steblynsky	62958		9/30/1977	149.00
468	"	Eugene Richard Kwaschen	64339	father JohnWilliam	5/30/1978	78.00
470	"	Christina Marie Lenyk	67910	father Ronald M.	2/29/1978	1,000.00
478	"	Stefan Berkij	59581	father Jaroslaw	12/31/1975	1.87

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась рівночасно запропонував перенести справу переходу ред. Зенона Снилика до „Свободи" до вирішення на чергове засідання Головного Екзекутивного Комітету у повному складі.

Головний редактор Антін Драган заповів, що він буде нав'язувати контакти з відповідними фахівцями для видавання спеціяльних сторінок „Свободи". Він теж дораджував, щоб переглянути ще раз правильник розподілу обов'язків та відповідальностей між головним предсідником і головним редактором, який тепер зобов'язує, щоб на черговому засіданні Головного Уряду при його ратифікації запропонувати евентуальні зміни. Для вирішення справ друкарні потрібно нам дещо більше часу, щоб над усім цим застановитися, тому і було б добре відкласти цю справу до чергового засідання Головного Екзекутивного Комітету.

На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, вирішено одноголосно передати всі технічні справи друкарні до вирішення чотирьом членам Головного Екзекутивного Комітету, затрудненим у Головній Канцелярії.

8. РІЗНЕ

Бенкет 85-річчя „Свободи" в Ню Йорку 16-го грудня 1978

Головний предсідник д-р Іван Флис поінформував, що бенкет для відзначення 85-річчя „Свободи", що його влаштовують спільно Головний Екзекутивний Комітет та Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Ню Йорку, відбудеться 16-го грудня цього року. Коли б бенкет мав дефіцит, його мав би заплатити УНСоюз, так само, як УНС погодився заплатити за запрошених представників етнічної преси.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась пригадав, що вже 16-го та 17-го вересня ц.р. Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чікаґо влаштовує імпрези та бенкет для вшанування 85-річчя „Свободи", на які Окружна Управа вже запросила ред. Зенона Снилика на 16-го вересня і головного редактора Антона Драгана на 17-го вересня. Він запропонував, щоб Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу був також коспонзором бенкету „Свободи" в Чікаго. Головний предсідник д-р Іван Флис піддержав пропозицію заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася і тоді вирішено одноголосно, що УНСоюз буде коспонзором обох бенкетів для відзначення 85-річчя „Свободи", в Ню Йорку та в Чікаґо.

Головний редактор Антін Драган висловив пораду, щоб Головний Екзекутивний Комітет вже завчасу почав плянувати відповідну культурну імпрезу для відзначення 85-річчя УНСоюзу, яке припадає в лютому 1979-го року, та уповноважити своїх чотирьох членів, затруднених в Головній Канцелярії, зайнятися плянуванням цієї імпрези. Головний предсідник д-р Іван Флис вияснив, що цю справу повинна спершу обговорити Культурна Комісія УНСоюзу і тоді передати Головному Екзекутивному Комітетові відповідну рекомендацію, як відсвяткувати 85-річчя УНСоюзу.

Головний предсідник д-р Іван Флис заповів, що він плянує скликати засідання новообраного Головного Уряду в днях 8-го, 9-го і 10-го жовтня ц.р., тому що немає можливостей відбути таке засідання скоріше. Тоді на пропозицію заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася вирішено відбути ще перед цим засіданням Головного Уряду чергове засідання Головного Екзекутивного Комітету 16-го вересня ц.р. в Чікаґо.

Поїздка на Захід заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась: Під час моїх цьогорічних вакацій я мав нагоду відвідати наші союзові осередки на Заході ЗСА в містах: Омага у стейті Небраска, Денвер у Кольорадо, Льос Анджелес у Каліфорнії та Фінікс в Арізоні. Омагу я відвідав 18-го червня і там секретар 354-го Відділу УНСоюзу Мирон Війтик та предсідник цього Відділу Степан Ванас при повній співпраці місцевого українського католицького пароха о. Нестора Педелевського влаштували прийняття, під час якого ми обмінялися думками про наші загальноукраїнські та союзові справи. У Денвері був я 22-го червня і там відбув зустріч з нашим головним радним інж. Мирославом Кальбом. В Льос Анджелес був я 2-го липня. Там після Служби Божої відбулась зустріч із союзовцями та членами української громади, на якій представив мене голова місцевого Відділу УККА Микола Медвідь і після того ми обмінялися думками про українські та союзові справи. У Фініксі 3-го липня влаштували мою зустріч з українською громадою урядовці 488-го Відділу УНСоюзу предсідник Олександер Линевич та секретар Ярослав Бакович. Організатором цієї зустрічі був Олександер Линевич, а на початку зустрічі привітав та представив мене громаді голова місцевого Відділу УККА інж. Володимир Чопівський. Після цієї зустрічі я відвідав дома секретаря 488-го Відділу Ярослава Баковича, який в розмові висловив мені між іншим наступні завваги і поради: він дораджував видати черговий стінний календар УНСоюзу з його будинком та з двома календарями за старим і новим стилем при кожному календарі, побудувати піклувальний дім для старших членів, приділювати стипендії на вищі суми, замість багатьох на малі суми, старатися і вимагати, щоб Конгресова Бібліотека ЗСА, яка видала записи на стрічках і платівках багатьох книжок, видала також такі записи книжок в українській мові для старших віком осіб — українців.

На пропозицію заступниці головного предсідника Марії Душник, що її піддержала головний касир Уляна М. Дячук, вирішено одноголосно спонзорувати (фінансувати) двотижневий побут на дитячому таборі на „Союзівці" Анни Когульки, дитини незаможних батьків.

9. ЗАКРИТТЯ ЗАСІДАННЯ

Головний предсідник д-р Іван Флис ствердив, що на цьому вичерпано устійнений порядок нарад і закрив це засідання о годині 6:40 по полудні.

Володимир Сохан
головний секретар

ЗБЕРІГАЙМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ В ДІЛЯНЦІ ТЕХНІКИ

Українська мова зазнає в сучасній Україні щораз більших утисків та гоніння. У більшості видавничих програм українську мову зіпхано лише до сектора декількох нечисленних ділянок філології (літературознавство, лінґвістика), сьогодні вже навіть праці сектора філософії чи історії появляються дедалі частіше російською мовою. А вже особливо жорстокому переслідуванні піддається наша мова в ділянці технічних знань та технічних публікацій.

Майже всі без вийнятку технічні книги чи підручники видавництва „Наукова думка", чи видавництва „Техніка" друкуються тепер в Києві лише російською мовою. Також усі технічні журнали та періодичні республіканські науково-технічні збірники виходять російською мовою. Інженер-українець в СССР, якщо він хоче познайомитись із українською технічною термінологією, мусить користуватись або старими виданнями (не дуже численними) ще з 1955-1967 рр. (до речі, їх і в бібліотеках майже неможливо роздобути), або просто „полювати" на цих мізерних 10-12 книжок річно, що майже чудом появляються у сміховинно малому тиражі в останні роки. Практично, в обох випадках, перспектива забезпечити собі українське технічне видання є рівна майже зерові.

Тут у вільному світі, на нас лежить відповідальність і завдання протидіяти цьому лихові. Товариство Українських Інженерів в Америці (ТУІА) від 1950 р. невпинно видає свій журнал „Вісті Українських Інженерів", а в міру можливостей видає теж інші видання з технічної тематики. Вивчення та поширення української науково-технічної термінології є одними з найперших турбот Товариства.

Щоби дати дальший поштовх для вживання та поширення друкованого модерного технічного слова, та бажаючи водночас таким кроком відзначити 30-річчя існування Товариства, Головна Управа ТУІА розписує конкурс на кращу оригінальну статтю з технічної тематики, написану українською мовою. До участі в конкурсі можуть голоситись всі інженери, а також студенти високих технічних шкіл. Об'єм статті приблизно від 8 до 12 сторінок машинопису (або виразного ручного письма) разом із декількома найконечнішими математичними формулами, рисунками чи діяграмами. Перша нагорода за статтю виносить 350 дол., дві дальші нагороди по 200 дол. Статті, призначені для конкурсу просимо надсилати на руки Жюрі Головної Управи ТУІА на таку адресу Ukrainian Engineers Society of America, 2 East 79 St., New York, N.Y. 10021. Термін надсилання статтей не пізніше 31 грудня 1978 р., а по можливості якнайскорше.

Іванна Савицька

ГАНТЕР СЬОГОДНІ

Химерна серпнева погода подарувала мені лиш чотири соняшні дні, решта відпустки пройшла під парасолею. В дощові похмурі дні, здається, сумно та скучно не тільки в Гантері, але й у Вайлдвуді, і навіть на Фльориді, в місцевості вічної молодости.

Хіба одна Союзівка на час дощу, замкнувши басейн і тенісові корти, дає розвагу, — переважно молоді, якій байдуже, сонце, чи дощ. Танцювати можна навіть в найбільшу громовищю.

Без авта в Гантері важкувато. Мистецькі галерії і садиби мистців розкинуті милями вздовж дороги, і піцком ,,путишествувати'' важко. А бути в Гантері і не відвідати всіх, — таки шкода.

Я обмежусь здебільша до перелічення прізвищ в такому саме порядку, як розкинулись ,,резиденції'' мистців: Геруляк, Шумилович, Кузьма, Морозова, Блакитний, Козак зі Синами, Вижницький, Певний, Доманик, збірна галерія мистців у Гражді, Мороз, Титла з дружиною, Лада, галерія Соневицької.

Тут теж приїздять зі своїми палітрами: Зєлик, Гарасовська, Савка, Чапельська, Фіцалович, Фединишин, Мущинський.

Мистецький критик Островерха завершує гурт мистців.

Отож, навіть в дощовий день є що робити, є куди мандрувати. А Гантер не втратив краси, не постарівся, лиш посумнів після торічної втрати.

Ті самі гори, повні смерикових лісів, що здається — сягають неба. Та сама річка, холодна, бурхлива, гомінка, те саме ховзьке каміння.

Материнкою пахнуть, як і вчора, квітисті придорожні луки, сверщики в травах видзвонюють знайому пісню, і навіть птахи ті самі, що й колись, будять вас вранці своїми ранніми переливами. А вже доріжкою, що в'еться тут же біля церкви, ви ходите, ходите і дивуєтесь, як воно сталося так нечутно, що ті кущі на шкарпі вже не малі, а двічі такі, як ви, широкі, буйні і зелені.

Церковця стоїть достойно, як і колись. Темніший кольор — природний процес старіння. Штучне ,,відмолодження'' дерева вийде тільки на шкоду. Хай будуть благословенні руки, що працювали тут при будові, що створили таку красу. З вдячністю треба зокрема згадати імена мистців Петра Холодного і Михайла Черешньовського.

Гражда своєю солідністю, естетикою, чистотою може захопити кожного. Великий вклад праці і гроша не пішов намарно. Щонедільні пожертви в церкві і святочні картки доконали справжнього чуда.

Збірна мистецька ґалерія розташована у світлиці — широкий і багатий перегляд творчости українських мистців.

Тут, у підніжжі церкви, в тіні широкого капелюха, не зважаючи на сонце і спеку, вистоює годинами мистець Михайло Мороз і барвистими мазками свого пензля вичаровує красу церковці. Подиву гідна роботящість цього унікального мистця приносить обильні плоди.

У садибі Людмили Морозової, немов на малюнку, блистить на смерічках роса, цвітуть, як щороку, братки, пахне зілля, зеленіє барвінок.

У новоспорудженій робітні працюють учні, сама мисткиня готовиться до осінніх і весняних виставок.

Ось, із Торонта приїхали на мистецькі ,,жнива'' панове: М. Шафранюк і Б. Бігус. В Гантері багатий ,,урожай''.

В галерії Соневицької найцінніші: Гуцалюк, Никифор, Кричевська. Ваше авто потребує добрих гамульців, щоб з'їхати до хатинки над рікою. Та ви не бійтесь. Трохи емоцій не зашкодить.

Не тільки образотворчим мистецтвом живе Гантер. В пансіоні ,,Карпатія'' щорічні семінарі гуртують академічну молодь, стягають інтелектуалів.

Блискучі лекції проф. О. Пріцака і М. Царинника зробили сучасний Гантер центром загальної уваги.

Тут теж відпочивають Є. Пізюр, Рудко, ред. Зиблікевич, мгр І. Городецький, з-під пера якого вийшла в Альманаху ,,Свободи'' сконденсована праця про Михайла Мороза.

Пансіон ,,Никифорівківка'' гуртує видатних людей.

Мені не вдалося відвідати п-ва Лампціків, в яких запиняється літом лікарський світ. Обіцяні мариновані гриби являються мені уві сні, і я старатимусь направити мою шкоду.

Окреме і особливе місце займає в Гантері ,,Кобзярівка''. Здавалося би, нічого тут не змінилося.

Виставка образів Едварда Козака і Синів і далі прикрашує їдальню.

Гурт найближчих приятелів, як і давніше, проводить тут відпочинок. Вечорами грають у карти, переважно пані, постійно бракує четвертого до бриджа.

Та сама пані Оля, тільки, крім хвартушка, у неї — рахункова книжка, телефони, закупи, воження гостей до кіна, і випікання добрих-предобрих тістечок. Харч на ,,Кобзярівці'' — празниковий. Допомагають у праці рідні сестри й діти.

І тільки вдалий потрет покійного Володимира Кобзяра (кисти мистця Вижницького), що стоїть на мольберті в канцелярії мотелю, говорить вимовно, що живого Кобзаря вже немає.

Сумно сновигаються Циган і Лис без свого пана.

І жовті квіти з похилими голівками зажурені, засмучені якісь. І яблінка, що щедро зародила, надармо жде на свого ґазду. А хто ломатиме калину на від'їзд гостям?

І саме ті, що серцем тут зростали, що ,,Кобзярівку'' звали рідним домом, відчути вміють, що Володимира Кобзяра вже між нами нема.

8. 15. 78

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Нью Йорку — Відділ УККА

Запрошуємо Членів Управи, Представників складових Організацій і всіх зацікавлених Громадян Метрополії Нью Йорку — Нью Джерзі на

ГРОМАДСЬКУ НАРАДУ

в справі

III. КОНҐРЕСУ СКВУ

яка відбудеться

в суботу, 16 вересня 1978 р., о год. 3 по пол.
у великій залі УНДому в Нью Йорку
140-142 Друга Авеню

На нараді виступлять з інформаціями члени Підготовчого Комітету з американського терену.

Всі присутні будуть мати можливість висловитися до всіх справ, як також подати свої поради.

Від постави всієї громади нашої Метрополії, як також кожного свідомого її члена буде залежати успіх III Конґресу СКВУ.

Просимо, приходьте і будьте частиною тієї великої історичної події нашої громади в цьому році!

ЗА УПРАВУ КОУАО м. НЮ ЙОРКУ:

інж. ЄВГЕН ІВАШКІВ, голова — ЛЕСЯ ГОЙ, секретар

Звітні збори Батьківського Комітету Школи Українознавства Т-ва ,,Рідна Школа" в Детройті

Річні збори Батьківського Комітету відбулися 13-го червня ц. р. в приміщенні Школи Українознавства у Воррен Міч. Збори відкрила голова Батьківського Комітету мгр Христина Юзич. Проводив зборами Осип Сливинський, секретарював — Андрій Петріна.

У заступстві неприсутнього Ігора Іваницького, протокол з попередніх зборів відчитав інж. Микола Лаврін, що збори затвердили без змін.

Основний звіт про працю Управи склала її голова, Христина Юзич. У діловому році відбулося 8 засідань Управи, на яких плянувалася праця окремішних референтур.

Фінансовий референт мгр Олександер Серафин опікувався річним бюджетом школи. Він сповнив взірцево свій обов'язок. Оплати за навчання від батьків приймала Ірина Шумило. Гарно вив'язався із свого нелегкого завдання референт коляди Мирон Скорупа, разом із своєю дружиною та численними колядниками. Коляда принесла з ворренського терену — 1,890 дол. Про безпеку дітей на коридорах в школі відповідала Ліда Казакевич. Під її керівництвом батьки відбували кожної суботи свої дижури. Імпрезовою референтурою керували Андрій Петріна й С. Бартків. Відповідальну працю совісно виконав Мирон Крижанівський, референт шкільних книжок. Він одержував шкільні підручники і роздавав по клясах усім учням. Шкільною бібліотекою відала Валентина Євич. В діловому році збільшилося число учнів, що користали з бібліотеки. Старанням голови Батьківського комітету появилися у звітному часі три числа інформаційного бюлетеню спільним тиражем 750 примірників. Вона подбала теж про виготовлення матурального табльо з мистецьким оформленням Ірини Величковської.

В діловому році підвищено оплати за навчання: 100 дол. — за одну дитину, 150 дол. — за двоє або більше дітей. Цього року відновлено збірку на т. зв. Стипендійний Фонд.

Батьківський комітет узяв участь у нараді, на якій відбулася виміна думок на тему можливости приміщення нашої школи в будинку Українського Культурного Центру, будова якого вже почалася.

В приміщенні нашої школи почалися лекції гри на бандурі під проводом бандуриста Гочаренка. Курс гри на бандурі зорганізував д-р Роман Блюй.

Завдяки живим контактам голови Батьківського комітету з адміністрацією публічної школи Школа Українознавства одержала змогу користуватись будинком американської школи і в наступному шкільному році.

Директор Ірина Тарнавська звітувала про працю школи. Школа займає 16 кляс, навчальних днів у році — 34. В школі є 18 учителів, в тому числі — 3 священики. Учні беруть участь у імпрезах, що відбуваються періодично у рамках школи й в тих, що їх організує Т-во ,,Рідна Школа'' для ширшого громадянства.

Після живої дискусії над звітами, загальні збори вибрали тих кандидатів до нової Управи, що їх запропонував Роман Блюй, представник Номінаційної комісії. До нової Управи ввійшли: мгр Христина Юзич — голова, д-р Роман Блюй — заступник голови, Олександер Дяків — другий заст. голови, Роман Максимович — фінансовий референт, Мирон Крижанівський — референт шкільних книжок, Мирон Скорупа — організаційний референт, Петро Демчук — референт коляди, Ярослав Легкий — помічник попереднього, Марія Павлюх — референт дижурів, Степанія Бартків — адміністраційний працівник; імпрезова референтура: Ярослав Малиновський, Ліда Томин і Христина Перел; референти стипендійного фонду — Андрій Петріна й Ярослав Карпінський. Зв'язкові з батьками: Богдан Лісовський та Ігор Іваницький. Правний дорадник — Іван Гришко; члени Управи: Розмарі Соболь, Валентина Євич і Ірина Тарнавська; Контрольна комісія: Микола Лаврін, Богдан Прокоп та Богдан Кордуба.

Осип Сливинський

Етнічний Фестиваль повіту Ессекс

Дня 11-го червня ц. р., відбувся Фестиваль етнічних груп повіту Ессекс у великій залі ,,Арена" у Вест Оренджі, Н. Дж., який спонзорувала комісія культурних і спадщинних надбань повіту. До підготови фестивалю запросила згадана Комісія понад двадцять етнічних груп повіту на кількакратні засідання, на яких обговорювався спосіб переведення згаданого фестивалю.

З рамени нюаркського Відділу УККА брали участь заступник голови Відділу — Маріян Кормило, який і зайнявся зорганізуванням української групи та секретар цього ж Відділу Володимир Боднар, від СУА — культосвітня референтка 28-го Відділу Омеліяя Цяпка і Неля Беднарська, від Відділу 75-го — його голова Божена Сигалів.

Програма, яку попередила дефіляда етнічних груп, з яких найчисленнішою була українська, складалася з двох засадничих частин — показ народної мистецької творчости (вишивка, різьба, кераміка, музика, спів, танки), та народних страв, якими вславилася найкраще українська група, здобуваючи собі теж і кулінарним смаком велике признання. На цьому і добре заробили пані союзянки 75-го Відділу, бо кухня була під їх зарядом, а це: Божени Сигалів, Таїси Бравн і Ірини Макар, біля станка яких була облога ,,смакунів".

Станок народного мистецтва з відповідно укладеними вишивками, різьбою, керамікою, писанками — був під зарядом Омелії Цяпки (майже усі експонати її виробу) і Нелі Беднарської — теж викликав подив прецизійному творові рук української жінки.

Кожна група мала до диспозиції по два станки.

На чолі групи членкині юного СУМА в стилевих народних строях, несли великий напис ,,Юкреніянс". Чоловим групи був Володимир Боднар. Після дефіляди відбувалися виступи окремішніх груп. Першими виступили Капеля Бандуристів при станиці І-ої Дивізії УНА в Нюарку під диригентурою Володимира Юркевича, члени якої в супроводі наших славних бандур проспівали ,,Май кантрі", та в'язанку українських народних пісень. Після цього танцювальна група ,,Гопак" під керівництвом п-ва Долорес і Володимира Салабунів виконала кілька танків, як ,,Чумак", ,,Гони вітер" і ,,Гопак-колом".

Виступи обох ансамблів викликали невгаваючу бурю оплесків, як вислів признання і подив краси народного строю і штуки, мелодій бандур і танків.

По їх виступі, приявні представники різних національних груп, спішили до українських станків, над якими видніла карта України і старалися засягнути більше інформацій про Україну і її сучасний стан.

При цій нагоді роздано багато пропаґандивного матеріялу, як брошури: ,,Українці в Америці", ,,60-ліття Незалежности України'' та ,,Конґресові рекорди про Тиждень Поневолених Націй" і інш.

Належить зазначити, що участь українців у таких міжетнічних фестивалях є корисною для українців, бо викликає у американців зацікавлення нею і співчуття для українського народу.

Аранжери Фестивалю — п. Едвард Кесслер і пані Алекс Аідекман — висловили задоволення із вдалого перебігу програми, заповіли що і на черговий рік теж будуть організувати таку імпрезу, запрошуючи усіх до участи.

М. Цяпка

ЖОВТА СТІНА...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вєтського оточення; закінчення дії відірвання Північної Кореї від Москви; активізація балканської політики шляхом візит Гуа Куо-фенга в Румунії й Югославії в другій половині серпня, як відповідь на азійську політику, яку СССР провадить у В'єтнамі (хоч китайська відповідь на Балканах на те, що Пекін називає ,,совєтсько-в'єтнамським оточенням", не дала достатніх наслідків з точки зору стратеґічної рівноваги, то повторна поява китайського активізму в східньому бльоці, після двадцяти років, являє для Москви драматичну проблему).

Але спеціяльну, більш стратеґічну, увагу Пекін звертає на Західню Европу, в якій віддає перевагу Франції, — єдина, що бореться в Африці проти совєтського експансіонізму. Передбачається на кінець року поїздка Гуа Куо-фенга до Парижа, Бонну й Брюсселі. ,,Европеїзм'' китайських комуністів уже віддавна був інтенсивніший і переконливіший ніж европеїзм самих голів европейських урядів. Західня Европа об'єднана, сильна й самовистачальна від Вашінгтону й Москви та союзниця Китаю входить в широкий політичний плян безпеки й стримування, котрий від Тихого океану простягається до Середземного моря і Атлантійського океану. ,,Европа", — сказав Гуа Куо-фенг у Букарешті — ,,стала новим і важливим предметом суперечки між великими потугами, які стараються опанувати плянету". В подібному евразійському стратеґічному задумі СССР є центральним ворогом. Він є обложником, котрого в свою чергу греба обложити, тоді як Америка зможе вважатися раз по раз, залежно від обставин, півсоюзником або другорядним антагоністом.

В основі цього многогранного й динамічного стратеґічного пляну Пекіну лежить песимістична аналіза світової ситуації. Китай, після своїх також збройних сутичок з СССР, після окупації Чехо-Словаччини, після в'єтнамського нападу проти Камбоджи, після вжиття кубинців як найманців на службі московського неоколініялізму, після воєн у районі Африканського Рога, не вірить більше в можливість відбудувати однорідний комуністичний ,,екуменізм" у міжнародній площині. Він не вірить теж у волю і здатність ЗСА протистояти міжконтинентальній експансії московського імперіялізму. Така неґативна оцінка породила китайський поштовх у напрямі до Европи й Японії.

З життя української громади в Міннеаполісі

Членам комітету прийшла добра думка до голови: пані: О. Біла, О. Колесніченко, Н. Пригар, Л. Романовська, З. Семенець, М. Сімон, О. Соловей зайнялися приготуванням вечірки з нагоди ім'янин п-і Дербуш. Це скромне прийняття улаштовано за її працю в користь Українського Народного Союзу. Ідучи слідами свого улюбленого сина, який так щиро трудився на громадській ниві, вона не жалує свого труду.

Дня 10-го червня ц. р. у церкві св. Михаїла о. прот. М. Куданович відправив Молебень за здоров'я Ім'янинниці. Співав церковний хор під проводом інж. А. Гноєвського.

Біля почесного стола засіли священики з родинами: о. прот. Куданович, митр. протоієрей о. А. Кість, о. прот. М. Годинський, душпастир — прот. М. Бездітко. У мистецькій частині з двома піснями виступила п-і Зоя Семенець при фортепіяновому супроводі п-і Кіри Цареградської. П-і проф. О. Костюк прочитала новелю, в якій змалювала навесело клопоти громадської працівнички. Таня Вовк на бандурі виконала кілька веселих мелодій, в Вітя Бринь, молоденька, виконала вміло своє завдання.

Було багато привітів від членів Головної Управи УНСоюзу, а саме: від головного касира УНСоюзу Уляни Дячук, від головного секретаря УНСоюзу В. Сохана та від тодішнього головного організатора УНСоюзу Степана Гавриша. Наша громада прийняла ті привіти оплесками. Хоча вони не знають п-і Дербуш, але вони пам'ятають працю її сл. п. сина. Отці Годинський, Кість та Бездітко складали побажання Ім'янинниці, згадуючи її сина.

Представник Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді п. Пакуляк згадав працю сл. п. сина і його невсипущу запопадливість як секретаря УККА, збірщика Українського Народного Фронту. У перших роках нашого перебування в Америці кольпортажею української книжки займався бл. п. Дербуш, який був теж невтомним пропаґандистом збірки фондів на Гарвард-Дербуш. З таким запалом у приєднуванні нових членів УНС, який мав покійний Дербуш, тяжко комубудь зрівнятися.

А пані Дербуш, його мати, все була тією найвірнішою допомогою працьовитому синові. Тому громада, вшановуючи Марію Миколаївну, згадує рівночасно її сина за його працю для добра української громади.

Провід і переведення цілої програми належав п-і Н. Пригар, яка вміло вив'язалася зі свого завдання.

Пакуляк Василь

Замість квітів на могилу
бл. п. дир. Олександра Наконечного
на ,,Церкву в Потребі"
зложили 25.00 дол.
інж. Стефан і Володимира КУШЕЙ

Замість квітів на свіжу могилу
моєї Незабутньої ТІТКИ
бл. п. Іренці Ліськевич
на ,,Церкву в Потребі"
15.00 дол. складає Ярослава ЛІСОВЕЦЬ

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. о. проф. Івана Попеля
складаємо 10.00 дол.
на Патріярший Фонд.

Опечаленій Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.
Анна і Володимир КАРИЙ
Джерзі Сиіті, Н. Дж.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Василя Гадевича
мужа нашої Членки,
зложили на ,,Церкву в Потребу" в Римі:
по 5.00 дол. — Н. Ковбаснюк, С. Мацюк, К. Вірт, К. Коць, Х. Кахнич, Р. Гуменна, Г. Гаврилюк, С. Білоус, Г. Білик, К. Стецюк. Від Хору Відділу 10.00 дол., від Відділу 20.00 дол. Разом 80.00 дол.

Родині висловлюємо наші щирі співчуття.
ЧЛЕНКИ 71-го ВІДДІЛУ в Джерзі Сиіті

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 11-го серпня 1978 р. в місті Честері, Па., відійшла у Вічність

бл. п.
АННА СОКОЛИШИН

Цією дорогою складаю щиру подяку Всім, що віддали Покійній останню прислугу.

В першу чергу дякую Високопреподобному Отцеві Пароховi Петрові Липинові за відслужения похоронних відправ та за прощальні слова.

Дякую 13-му Відділові Союзу Українок Америки в Честері за численну участь у Панахиді, та за зворушливі прощальні слова, що їх виголосила п-і Емілія Павлюк в похоронному заведенні.

Нехай Всевишній винагородить Всіх, що взяли участь у вшануванні пам'яті Покійної.

За горем прибитих в Україні:
Сина з родиною
і Доньки з родиною
уповноважений зайнятись похороном з волі Покійної —
АЛЕКСАНДЕР КОБАСА

В ДЕСЯТУ, ДУЖЕ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п. мґра
ЯРОСЛАВА СТЕПАНА СПОЛЬСЬКОГО

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в церкві св. о. Миколая, Торонто, Канада
в п'ятницю, 15 вересня 1978, о год. 8:30 ранку

Просимо Рідних, Друзів про молитви за спокій душі Покійного:
дружина — МАРІЯ
син — ЮРІЙ з дружиною МАРУСЕЮ
донька — ХРИСТИНА з мужем ТОМОЮ і сином СТЕФАНКОМ
син — МИРОН

В СЛЬОЗАХ РОКОВИНИ НЕВИМОВНО ТЯЖКОЇ РОЗЛУКИ
з нашим Улюбленим, Найдорожчим і во віки Незабутнім
ЧОЛОВІКОМ І БАТЬКОМ

бл. п. д-р мед.
ПЕТРО ХУДОЛІЙ

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
у суботу, 9 вересня 1978 р., о год. 10-ій ранку
в Українській Православній Церкві
св. Михаїла у Вунсакеті, Р. Ай.

Приятелів і Знайомих просимо в цей день згадати Покійного у своїх молитвах.

На завжди у глибокому смутку:
ТАНЯ - дружина
д-р мед. ЖОРЖ І АЛЕКСАНДЕР - сини
МАРІЯ ТАГРИН — теща

Фірма ,,Сурма" в Нью Йорку і співробітники
висловлюють глибоке співчуття
проф. ЕВГЕНОВІ ГРИЦАЄВІ і Родині
з приводу смерти Його БРАТА

бл. п.
ЛЕВА ГРИЦАЯ

який відійшов у Вічність 27-го серпня 1978 р.
в Ст. Пітерсбургу, Фльорида.
МИРОН СУРМАЧ І РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що 18-го серпня 1978 р., упокоїлася в Бозі, на 88-му році життя

бл. п. ІВАННА
ЛЕВИЦЬКА-ДУТКЕВИЧ

ПОХОРОН відбувся 21-го серпня 1978 р. під зарядом похоронного заведення Бугай, до церкви Матері Божої Неустаючої Помочі в Дірборн Гайтс, Міш. і на католицький цвинтар Святого Гробу.

Остались в смутку:
дочки:
БОГДАНА СЕНИК з мужем ІВАНОМ та дітьми; сестрою СОФІЄЮ; ЮРІЄМ СЕНИКОМ з дружиною; МАРІЄЮ КОВАЛЬСЬКОЮ з мужем
МАРІЯ ЗАГОРУЙКО з мужем РОМАНОМ та дітьми: ОЛЕНОЮ, ЗЕНЕЮ й АНДРІЄМ в Україні
ОКСАНА СТЕЛЬМАХ з мужем ЗЕНОВІЄМ та дітьми СОНЕЮ й АДРІЯНОМ
син — СТЕФАН ЛЕВИЦЬКИЙ

Згадка про бл. п. Івана Андрія Даниловича

Добігає рік, коли 1-го вересня 1977 року помер в Ню Гейвені, Конн., нотар сл.п. Іван Андрій Данилович.

Сл.п. Іван Данилович народився 21-го вересня 1889 року в Городку Ягайлонськім коло Львова, як син Михайла й Олени. Батько його був нотарем в Турці над Стриєм. Середню освіту розпочав Іван А. Данилович в Бережанах, а закінчив її матуральним іспитом в Сяноці. Університетські студії відбув сл.п. Іван Данилович у Львові, склавши кінцеві правничі й нотаріяльні іспити.

З вибухом Першої світової війни покликано його в ранзі старшини до активної служби австро-угорської армії. У листопаді 1918 року зголосився він до служби в Українській Галицькій Армії та брав участь у визвольній боротьбі в ранзі четаря на просторах від Самбора аж до Одеси. Після катастрофи воєнних дій попав Данилович на довгий час до польського табору і полонених в Тухолі на Поморю. Після звільнення повернувся він до Галичини, де відбув нотаріяльну практику по професійній традиції свого батька.

В році 1924 одружився він з Марією Лодинською.

За польського панування українцеві було важко дістати посаду нотаря, а як хто її дістав, то його перекидали з одного місця на друге. З тієї причини нотар Данилович працював по черзі в Кутах, Стрию, Щирці, а опісля був перенесений до Тарнобжегу в корінній Польщі. Друга світова війна дала йому змогу повернутися на рідні землі. Турка над Стриєм була його останнім місцем праці перед виїздом на еміграцію.

У 1944 році сл.п. Іван Данилович виїхав разом з родиною на Захід через Мадярщину і Словаччину і опинився в Крумав у горішній Австрії, де працював по свойому званню. На цьому пості він перебув до кінця війни.

В роках 1945-49 нотар Іван А. Данилович прожив з родиною в Регензбурзі в Баварії, а в жовтні 1949 році переїхав до ЗСА. Місцем його перебування була спершу Філядельфія, а згодом Ню Гейвен, Конн.

У Ню Гейвені сл.п. Іван А. Данилович включився вповні в українське громадське життя. Був членом Відділу УККА, платником Українського Народного Фонду, членом Об'єднання бувших Українських Вояків і дав про себе знати як взірцевий практикуючий член місцевої Української Церкви. Громада добре знала його якості, як юриста. Вона доручила йому опрацювати проєкт статуту місцевої церкви св. Арх. Михаїла, завдання, яке він блискуче виконав.

Похоронні обряди почалися 2-го вересня увечорі Парастасом у похоронному заведенні, який відслужив о. Мирослав Мищишин, парох місцевої української католицької церкви. У дні 3-го вересня відправили о. декан Антін Борса і о. Мирослав Мищишин Службу Божу і Панахиду в церкві св. Арх. Михаїла, куди перевезено тіло Покійного в приявності його дружини, пані Марії Данилович і дочок пані Іванни і пані Олександри, зятів д-ра Тараса Ганушевського і д-ра Івана Кизика, дев'ятьох внуків, ближчої та дальшої родини та численно заступленої української громади. Тризна відбулася в гостинному домі панства д-рів Кизиків.

Так відійшов ще один з тих сьогодні вже нечисленних свідків і учасників збройної боротьби за українську державність.

Олег Микетей

Сенатор проф. д-р Павло Юзик доповідав у Ворм Мінерал Спрінґс про Конференцію у Беоґраді

Управа Об'єднання Українців Норт Порту і Ворм Мінерал Спрінґс на Фльориді — старається уприємнити численним українцям побут, які в чимраз більшім числі приїздять сюди, щоби полікувати свій артріт, чи інші подібні недуги. Майже немає неділі, щоби не зорганізувано тут якоїсь національної річниці, авторського вечора, доповіді, тощо.

У середу, 12-го квітня, Управа скористала з перебування у Ворм Мінерал Спрінґс сенатора Юзика і запросила його поділитися із численно зібраними членами української громади своїми враженнями з конференції у Беоґраді, в якій він брав участь, як член канадської парляментарної делеґації.

Сенатор сказав, що завданням Конференції у Беоґраді, в якій взяло участь коло 400 представників 35 держав, які брали участь у Конференції у Гельсінках, було перевірити, як виконують окремі держави постанови кінцевого акту Гельсінкської Конференції, підписаного 1-го серпня 1975 року.

Конференція у Беоґраді тривала від жовтня 1977 р. до березня 1978 року.

Працю Конференції сильно обмежували дві постанови повзяті на початку Конференції: засада, що всі ухвали Конференції мусять бути прийняті одноголосно, та що на Конференції не можна порушувати справ окремих осіб.

Перша постанова давала змогу делеґації СССР часто уживати вето, коли їм якась ухвала не подобалася. Через другу постанову не могла ані американська, ані канадська делеґація інтервеніювати в справі українських чи інших дисидентів.

З огляду на постанову ані один з-поверх 100 зголошених внесків не дійшов до стадії ухвали.

У перших місяцях Конференція, працюючи в комісіях, розглядала справу виконання постанов Гельсінкської конференції. Тому, що ті засідання комісій були закриті, малощо з їх нарад попало до преси.

Дуже багато місця у працях Конференції займала проблема прав людини. Не раз доходило до гарячих дискусій і до того, що совєтські делеґати погрожували, що покинуть наради, хоча того не зробили. Зокрема канадська делеґація посвячувала чимало часу справі прав людини в тому справі об'єднання роз'єднаних родин, взаємному відвідуванню роз'єднаних родин та свобідному обмінові інформацій.

Ухвалено відбути в 1980 році черґову Конференцію, щоб перевірити виконання постанов Гельсінкської конференції в Мадриті.

Останні місяці Конференції посвячено устійненню тексту кінцевого документу. Совєтська делеґація не погодилася на жадний документ, який згадував би щонебудь про права людини. Нарешті, щоби не допустити до розбиття Конференції, делеґати погодилися на короткий, чотиристорінковий документ, предкладений совєтською делеґацією, який зовсім не згадує про права людини.

На думку доповідача, Беоґрадська Конференція, не зважаючи на обмеження згадані на початку, принесла деякі користі. Подібно як Гельсінкська Конференція так і Беоґрадська підтримала на дусі дисидентів, як на Україні, так у інших частинах СССР. Постали всюди групи нагляду над виконанням постанов Гельсінкської Конференції, які були знані широкому загалові бо „Правда" проголосила їх у цілості. Щоправда уряд переслідує, арештує і засуджує членів тих груп (нп. присуд Руденка і Тихого), але все таки ухвали Гельсінкської Конференції є підставою домагань дисидентів.

Треба надіятися, що Конференція у Мадриті, яка відбуватиметься в умовинах демократичної держави, дасть більші успіхи. Зокрема тоді українські неофіційні представники, пресові кореспонденти, представники Комітету Оборони Політичних В'язнів тощо, що їх у Беоґраді переслідувала на кожному кроці поліція, матимуть більшу свободу рухів і зможуть більше осягнути.

Доповіді вислухало зі зацікавленням поверх 90 осіб.

Роман Верес

Успішна імпреза Т-ва „Бойківщина" в Чікаґо

Щедрою рукою наділив Господь нашу землю красою й багатством, а народові дав душу, яка глибоко відчуває красу і виявляє її у формах народного мистецтва. Найбільш поширилася народна вишивка, яка примінюється найбільше до народного одягу, бо він є одним із основних елементів матеріяльної культури тісно пов'язаної із історією та побутом народу.

Доцінюючи вартість народного одягу Т-во „Бойківщина" відділ у Чікаґо, за ініціятивою членки Т-ва та за її пильною працею та доглядом, п. Анни Кульчицької, влаштувало в неділю, 11-го червня 1978 р. „Показ українського народного одягу із XIX і XX століття".

Імпрезу відкрив голова Т-ва „Бойківщина" мґр Адам Антонович, а дальше її ведення передав Ромі Турянській, яка в короткій доповіді подала деякі основні дані про народний одяг, його красу та значення для плекання нашої традиції. Вона також вела цілу програму, яка складалася з двох частин: перша це показ народної ноші з різних частин України, а після перерви з кавою та солодким, відбулася друга частина програми — це показ стилізованих одягів з примінениям народної вишивки і стилю до вечірнього одягу для виступів на сцені для хорових з'єднань чи індивідуальних. Все це виготовила своїми працьовитими руками та фантазією п. А. Кульчицька. Щоб дещо урізноманітнити програму, вплетено також короткі виступи: гра на бандурі Олі Куриляк та двома народніми танками, що їх виконали: Таїса й Тамара Коломиєць та Катруся Волковець під керівництвом Вуйцик Юлії. Музичний супровід (фортепіяно) спочивав у руках Едни Куляс, яка також моделювала у другій частині програми.

Після доповіді першу частину програми розпочато привітанням гостей, яких зібралося досить велике число (мимо невиносимої спеки). Привіт склала Ляля Кочман хлібом і сіллю на полтавському рушнику із перед сто років, а сама вона була одягнена в київському одязі із XIX ст. Після цього ведуча програмою викликала модельок, які показали нам всім красу та велич нашої традиції: показано понад 30 народних одягів із Наддніпрянщини та Галичини: Гуцульщини, Бойківщини та Лемківщини. Пишним віночком закружляли модельки—дівчата й молодиці у своїх барвистих пишних різнокольорових одягах, а поміж ними не бракувало й чубатих козаків-молодців, що своїми золото-жовтими й чорними жупанами додавали до цілости чару й різноманітности. Публіка заслужено нагороджувала всіх рясними оплесками, виявляючи тим свою вдячність за їхню працю, час, а передусім за любов до рідного мистецтва.

У другій частині програми стилізованих одягів примінення до виступів на сцену для хорових з'єднань чи індивідуальних заслуговували на увагу майже всі, але найбільше подобалися: стилізований борщівський одяг для хористок, що його моделювала Наталка Сидор (красуня Маямі), а також виготовлений п. А. Кульчицькою одяг для хористок хору СУМА — Палатайн, Ілл., що його моделювала Марія Ільчина. Цей одяг — біла сукня з вишивкою, зготовлений на підставі світлини портрету Феді Стефанюкової з 1668 р. із Закарпаття. Цей одяг продумав Яцко з Вишні (Вишенський), який згодом переїхав на Закарпаття. Модель цієї сукні публіка нагородила рясними оплесками. На закінчення цієї імпрези голова Т-ва „Бойківщина" склав щиру подяку передусім пані А. Кульчицькій за її ініціятиву та пильну працю при виготовленні одягів, всім моделькам та виконавцям мистецької програми. Все це надовго залишиться в пам'яті тих, що прибули на цю імпрезу та своєю присутністю додали ще більше охоти молоді і старшим працювати для ширення рідної культури і плекання народного мистецтва на чужині.

Р. Турянська

Зустріч по роках

В листі було написано: „З огляду на мої хворі ноги я дозволю собі просити Вас прибути до мене, я живу тепер у „Нерсінг Говм", де і харчуюся і почасти лікуюсь". Важливість запрошення ще й підкреслено словами: „З цим проханням і цілою справою звертаюся тільки до Вас, бо знаю Вас..." та ще дальшими теплими словами кінчив свій лист Віктор Кіндратович Приходько до Юліяна Івановича Р. Вони знайомі ще з Чехо-Словаччини та Карпатської України, а в Америці вперше стрінулися під час IУ Конгресу у Вашінґтоні, а потім майже десять літ разом організували Український Народний Фонд, щоб забезпечити розвиток культурно-мистецького життя та створити основи для діяльности УККА.

В таких обставинах, після отримання цього запрошення залишилося тільки підобрати гарний день на відвідини колишнього співпрацівника та вислухати, в чім справа, та що може допомогти один другому. Двадцятого серпня, в неділю, по полудні погода була пригожа на такі відвідини в околиці далеко від міста, над рікою Гудсон, де 190 вулиця перетинає Форт Вашінгтон евеню.

Зустріч була зворушлива, тяжко було стримати сльози. Ми дивились один на одного, зворушені, аж врешті уста промовили гарячими привітаннями, а душі пригорнулися в радості. Сусідній еврей не витримав і перервав мовчанку словами: „Га, то ви напевно давно не бачилися".

На бальконі придивлялося біля п'ятдесят мешканців приюту зі своїми відвідувачами, бо в приюті Форт Трайон Віктор Кіндратович єдиний українець, що ним тут опікуються на його повне вдоволення. Із своєї пенсії отримує 28 дол. місячно на свої видатки.

„Ноги й ноги на клопіт. Можу тупцяти тільки при домочі чотириніжки", — сказав сумно Віктор Кіндратович, сідаючи у крісло.

Розмова тривала майже дві години. Що діється в Україні, там на сході Европи, як справи розвиваються в Україні, у вільній діяспорі? Чому, чому й чому „діяспора" не може зібрати бодай мільйон долярів річно на Український Народний Фонд? Чому число платників Народного Фонду в Америці підупало на вісім тисяч? Де поділася решта громадян-українців, принаймні дальших п'ятдесят тисяч? Чому й чому, чи то направду мусить усе посуватися до загибелі?

Всі ці питання свіжо переплутувалися, повторювалися. Видно було, що вони забирають у Віктора Кіндратовича велику частину його думання, що звичайно кінчається пригнобленням і сумом, бо на те все трудно дати лікарство. Хоч зближається вже дев'ятдесят третій рік життя, то серце й мозок, той дивний людський компютор працює безперестанку і гнобить.

На прощання Віктор Кіндратович передав свої думки й жалі, зложені на дев'ятьох сторінках із запитаннями: Чи можна ще рятувати мої ноги? Чи можна? Господь знає!

Юліян І. Р. відходив із приюту з жалем, серце стискалося, бо пригадав собі часи співпраці, коли Віктор Кіндратович Приходько приходив до праці завше з новими ідеями, що їх вводив в діло енергійно та з повним вдоволенням. А тепер найкраще його вдоволення, що його внук, син Євгена, навідує його майже щодня! Така то доля.

Ю. Мирчак

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ВИШИВАНИЙ, член УНС Відд. 213, помер 2 червня 1978 на 61 р. життя. Нар. 12-1-1916 р. в Байон, Н. Дж., а членом УНС став 30 квітня 1934 р. Залишив у смутку дружину Лавіну С. Скулл Вишиваний. Похорон відбувся 5-го червня в Енґліш Крік, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!